

PANI GRACJA

Samanta Gawor - wieloletnia zawodniczka, a obecnie trenerka z wieloma sukcesami na koncie, założycielka Stowarzyszenia Sportowego „Gracja”, s. 16

ARCHITEKT SZOPEK KRAKOWSKICH

Rozmowa ze Zbigniewem Grzechem, mieszkańcem Wieliczki, emerytowanym inżynierem, utytułowanym twórcą szopek krakowskich, s. 14

NAGRODA KULTURALNA

Wyłoniono laureatów Nagrody Kulturalnej Burmistrza Wieliczki za rok 2021. Wyróżnienia trafiły do Janusza Radka oraz Pawła Janowskiego, s.8

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 2 (99), luty 2022

Puls Wieliczki

ISSN: 2353-3226

WIELICZKA DLA WOŚP

s. 12

LUTY 2022

aktualności / wydarzenia

- 3 WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTEM JAGIELLOŃSKIM
- 3 PROMOCJA DOKTORSKA BURMISTRZA WIELICZKI
- 4 ILE KOSZTUJE MIASTO I GMINA WIELICZKA
- 6 WIELICKI ORSZAK TRZECH KRÓLI
- 8 NAGRODA KULTURALNA BURMISTRZA WIELICZKI
- 10 WRĘCZENIE NAGRÓD W EKO-KONKURSIE
- 12 WIELICZKA DLA WOŚP
- 19 KONKURS LITERACKI DLA SENIORÓW
- 20 WIELICKA KOMUNIKACJA MIEJSKA
- 21 Kaplica przydrożna św. Jana Nepomucena w Wieliczce
- 21 Rocznicą wybuchu Powstania Styczniowego
- 22 Jubileuszowy XV Wielicki Wieczór Kołęd
- 22 FERIE W WIELICKIM CENTRUM KULTURY I ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH
- 23 Ilustrowana Muzyką Historia Rocka
- 23 LUTNIA - KONCERT KOŁĘD
- 23 TUPTUSIE - WYSTAWA PRAC
- 24 PROJEKT METAMORFOZA WIELICZKA
- 25 V Festiwal i Konkurs Pianistyczny „Piano e Forte” 2022
- 25 Z cyklu: ŚLADAMI HISTORII
- 26 FAMILIJNA NIEDZIELA
- 27 FERIE Z BIBLIOTEKĄ
- 28 Biblioteczny „The best of 2021”
- 30 SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE W KOKOTOWIE
- 32 INWESTYCJE W MIEŚCIE I GMINIE WIELICZKA
- 34 BUDOWA HALI SPORTOWEJ W MIETNIOWIE
- 34 ORLIK W PARKU MICKIEWICZA PO REMONCIE
- 35 VIII STRUMIAŃSKIE KOŁĘDOWANIE

- 36 AMATORSKA LIGA SIATKÓWKI W WIELICZCE I
- 37 PIERWSZE ZMAGANIA I OSIEM MEDALI
- 39 KINO WIELICKA MEDIATEKA ZAPRASZA

zbliżenia

- 16 Samanta Gawor: PANI GRACJA

wywiad

- 14 Zbigniew Grzech: ARCHITEKT KRAKOWSKICH SZOPEK

z górnej półki

- 31 Jarosław Czechowicz poleca

by zdrowym być...

- 38 Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

Wydawca / Redakcja

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY

Puls Wieliczki

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMiG Wieliczka, CER Solne Miasto, Starostwo Powiatowe, Wielicka Mediateka, Kampus Wielicki, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklepy MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, **Krzyszkowice:** Delikatesy Metro, **Czarnochowice:** Sklep ODiDO, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Strumiany:** Kropka, **Węgrzce Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabka, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzków:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Chorągiewca:** Sklep Społem, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wotek Agata, Bogustaw, Golkowice: ABC SMAK, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, **Byszyce:** U Justysi, Hurtownia spożywcza Kazpol, **Brzegi:** Sklep wielobranżowy, **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

„Alma Mater - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Kraków i Wieliczka w bogactwie nauki i innowacji społecznej”

17 stycznia odbyło się spotkanie zespołu doradczego dot. współpracy w obszarze nauki i samorządu. Spotkanie zorganizowano w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Dyskusję rozpoczął burmistrz Wieliczki Artur Kozioł, który zaprezentował temat: „Alma Mater - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Kraków i Wieliczka w bogactwie nauki i innowacji społecznej”. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele świata nauki, profesorowie i wykładowcy akademicki. UMiG Wieliczka

Gratulujemy promocji doktorskiej Burmistrzowi Miasta i Gminy Wieliczka Arturowi Koziołowi

18 stycznia w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się uroczysta promocja doktorska burmistrza Wieliczki. Gospodarz solnego miasta otrzymał tytuł doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Temat rozprawy doktorskiej: „Zarządzanie w jednostkach samorządu terytorialnego a strefy aktywności gospodarczej na obszarze metropolitalnym Krakowa”.

UMiG Wieliczka

WIELKA LEKCJA OBYWATELSKA

ILE KOSZTUJE MIASTO? ILE KOSZTUJE GMINA?

NOWY ROK PRZYNIÓSŁ NOWĄ RZECZYWISTOŚĆ. A W NIEJ ZNACZĄCO WZROSŁA SKALA PROBLEMÓW, Z JAKIMI PRZYCHODZI SIĘ ZMAGAĆ ZARÓWNO INDYWIDUALNYM MIESZKAŃCOM, JAK I ZARZĄDZAJĄCYM INFRASTRUKTURĄ POLSKICH MIAST I WSI SAMORZĄDOM. DO TRUDNOŚCI SPOWODOWANYCH PRZEZ TRWAJĄCĄ OD NIEMAL DWÓCH LAT PANDEMII DOSZŁY NOWE: GALOPUJĄCE CENY, POSTĘPUJĄCA INFLACJA I SZOKUJĄCE PODWYŻKI CEN GAZU I PRĄDU. ISTOTNĄ ROLĘ W NOWEJ RZECZYWISTOŚCI ODGRYWA TAKŻE „POLSKI ŁĄD”. SUMA NIEKORZYSTNYCH ZMIAN OZNACZA OGROMNY WZROST OBCIĄŻEŃ DLA BUDŻETÓW, NIE TYLKO TYCH DOMOWYCH, ALE TAKŻE SAMORZĄDOWYCH.

Podczas gdy mieszkańcy dbają o swoje indywidualne gospodarstwa, o wspólny dom, jakim jest cała gmina – miasto i otaczające je wsie – dba samorząd. Na jej infrastrukturę składają się takie elementy jak ulice, chodniki, oświetlenie, kanalizacja, usługi komunalne, w tym transport, edukacja, budynki użyteczności publicznej i inne. Jej utrzymanie, będące jednym z podstawowych zadań samorządu stanowi lwią część jego budżetu.

Budżet wielickiego samorządu na rok 2022 zakłada kwotę w wysokości 421 mln złotych, z czego 398 milionów zabezpieczają zaplanowane dochody własne w wysokości 210 mln zł. - to m.in. podatki, udziały gminy w podatkach PIT i CIT- (87 mln zł) oraz pozostałe wpływy z podatków i opłat oraz dochody z majątku gminy.

Podsumujmy poszczególne sektory budżetu na bieżący rok. Na edukację przeznaczono ponad 156 mln złotych. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska to 108 mln zł. Wydatki na pomoc, politykę społeczną i rodzinę kształtują się na poziomie 68 mln zł, zaś transport i łączność to w sumie ponad 33 mln zł. W budżecie przewidziano również wydatki inwestycyjne na poziomie około 120 mln zł. W efekcie wprowadzenie tzw. „Polskiego Ładu” w tym roku wpływy do budżetu będą mniejsze o ok. 10,5 mln zł.

Równocześnie w wyniku inflacji i wzrostu cen energii w drastyczny sposób idą w górę koszty utrzymania infrastruktury. W rezultacie samorząd staje przed wielkim wyzwaniem – jak przy tak ogromnych wzrostach cen i równocześnie mniejszych wpływach do lokalnego budżetu utrzymać poziom usług i tempo inwestycji.

Przyjrzyjmy się sytuacji w poszczególnych obszarach. Największe wydatki zaplanowano w dziedzinie edukacji, co nie może dziwić, biorąc pod uwagę fakt, że samorządy ponoszą finansową odpowiedzialność za lwią część kosztów szkolnictwa przedszkolnego i podstawowego w kraju.

Jak tłumaczy zastępca burmistrza ds. społecznych – Agnieszka Szczepaniak „Wielicki samorząd prowadzi 20 szkół oraz 9 przedszkoli. Wydatki w tej sferze można podzielić na 3 kategorie: subwencjonowane, bieżące oraz inwestycyjne. Wydatki subwencjonowane to w dużej mierze wynagrodzenia nauczycieli i pomoce naukowe. Jak sama nazwa wskazuje są one zasilane subwencją z budżetu państwa. Niestety pieniędzy tych starcza ledwo do sierpnia, w 2022 roku w związku z brakiem pokrycia przez rząd tego typu wydatków Wieliczka – czyli my mieszkańcy – musimy z budżetu miejskiego dołożyć 23 miliony złotych.”

Wydatki inwestycyjne, czyli rozbudowa szkół i przedszkoli, budowa nowych sal gimnastycznych pochłona w tym roku 21 mln zł.

Osobny problem stanowią opłaty bieżące. „Gigantyczne podwyżki cen gazu i prądu sprawiły, że w obecnym roku już w pierwszych miesiącach opłaty za media „zjedzą” całoroczny budżet niektórych placówek przeznaczony na ten cel. Przykładowo, w budżecie szkoły podstawowej nr 4 na opłaty za gaz wstępnie zarezerwowano 140 tys. Z prognozy zaś wynika, że koszt gazu w ujęciu całorocznym wynosić będzie ok. 500 tys. To tylko jedna placówka, w każdej z pozostałych historia się powtarza, zmienne są jedynie różnice w wysokości dopłat, jakie samorząd, czyli wszyscy mieszkańcy, będzie musiał uiścić.” – podkreśla wiceburmistrz.

Wzrost cen za energię szczególnie odczuwany jest w instytucjach kultury. Magdalena Kot – dyrektor placówki: „Wielickie Centrum Kultury za użytkowanie głównego budynku w styczniu zapłaci za gaz 20 tys. zł. Dla porównania w grudniu rachunek opiewał na kwotę 5 tys. zł. To aż czterokrotny wzrost kosztów.” Centrum prowadzi ponadto działalność w ośmiu lokalizacjach – świetlicach środowiskowych. Podwyżka opłat za energię dotyczy każdej z nich.

Jak szacuje dyrektor WCK, w styczniu instytucja zapłaci kilkaset procent wyższe rachunki na sumaryczną kwotę w wysokości około 60 tys. zł., co całkowicie pochłonie budżet przeznaczony na organizację wydarzeń dla mieszkańców. Mimo niekorzystnej sytuacji Centrum nie poddaje się i w najbliższym czasie – jak co roku – szeregiem atrakcji będzie wspierać Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy.

Niekorzystne zmiany w znaczny sposób dotkną poszczególne obszary infrastruktury. Przyjrzyjmy się usługom komunalnym, a dokładniej – dziedzinie transportu. W wyniku inflacji i wzrostu cen w 2021 gmina zapłaci za samo paliwo do autobusów Wielickiej Spółki Transportowej pół miliona zł więcej niż w roku ubiegłym. Wzrosną również koszty kolejnych inwestycji w infrastrukturę transportu miejskiego, zbudowaną niemal od zera w przeciągu 5 lat dzięki funduszom unijnym. „Mimo to spółka nie planuje podniesienia cen biletów. A także w dalszym ciągu realizować będzie kolejne inwestycje – po niedawno zakończonej budowie Dworca Autobusowego w tym roku planuje zakupienie 6 nowoczesnych zeroemisyjnych elektrycznych autobusów miejskich oraz rozbudowę systemu dynamicznej informacji pasażerskiej (elektroniczne wyświetlacze na przystankach autobusowych).” – mówi Krzysztof Kałuża, dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Organizacjami, które odgrywają istotną rolę w życiu mieszkańców wielickiej gminy, a które w szczególnie drastyczny sposób dotknięte zostaną podwyżkami są Ochotnicze Straże Pożarne – w ich przypadku koszty utrzymania budynków wzrosły trzykrotnie. „Druhowie ochotnicy nie kryją obaw, pieniędzy wystarczy na dwa, trzy miesiące. A co dalej?” – zaznacza Adrian Palonek, przedstawiciel OSP Chorągwica, LKS Sokół Chorągwica. I dodaje – „Podobna sytuacja dotyka amatorskie kluby sportowe bardzo często utrzymujące się jedynie z dotacji miejskich lub drobnych datków sponsorskich. Jeśli sytuacja nie ulegnie poprawie, widmo zawieszenia działalności lub ograniczeń w funkcjonowaniu podmiotów jest bardzo realne.”

To tylko kilka przykładów pokazujących, jak drastycznie niekorzystne zmiany obciążają samorządy, a przez to wpływają na życie lokalnej społeczności. Trzeba przy tym podkreślić, że - jak mówi Łukasz Sadkiewicz, prezes spółki „Solne Miasto” – „pomimo trudności samorząd jest pełen determinacji i nie zamierza ustawać w wysiłkach, żeby wciąż się rozwijać i nie zwalniać tempa.”

W 2022 roku w wielickiej gminie realizowany będzie szereg inwestycji, w tym: budowa kanalizacji oraz rozbudowa kanalizacji sanitarnej, rozbudowa Szkoły Podstawowej w Śledziejowicach oraz Szkoły Podstawowej nr 3 w Wieliczce, budowa sali gimnastycznej przy Szkołach Podstawowych w Byszcach oraz Mietniowie, budowa sali gimnastycznej na potrzeby Szkoły Podstawowej w Mietniowie, części dydaktyczno-sportowej na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 4 w Wieliczce. Powstaną nowe przedszkola w Koźmicach Wielkich, Zabawie, osiedlu Lekarka. W dalszym ciągu prowadzona będzie akcja wymiany kotłów i pieców w indywidualnych gospodarstwach oraz instalacja paneli fotowoltaicznych. Powstaną też ścieżki rowerowe i parkingi P&R w Węgrzcach Wielkich i Kokotowie.

Co podczas spotkania samorządowców w Poznaniu zdecydowanie zaznaczył burmistrz Wieliczki Artur Koziół, potrzebne są posunięcia rządu, które pokażą, że samorząd jest dla niego partnerem. Chodzi przecież o mieszkańców, to z myślą o nich i w ich imieniu samorząd, najlepiej rozumiejący specyfikę lokalnych potrzeb podejmuje działania. „Budżet opiera się o wieloletnią strategię, dla której niezwykle ważna jest wiarygodność naszych posunięć, wiarygodność budowana latami, a także stabilność uwarunkowań. Jak wśród tak wielu obecnych zmiennych możemy zachować wiarygodność i poczucie stabilności?” – pytał gospodarz Wieliczki. Zaapelował też do rządu o następujące zmiany:

1. Zwiększenie samorządom udziału w podatku PiT z 39% do 49% w ramach wsparcia wydatków bieżących.
2. Zmniejszenie podatków VAT lub możliwość odliczenia za usługi komunalne (oświetlenie uliczne, ogrzewanie, oświetlenie szkół, przedszkoli, żłobków, również niepublicznych).
3. Możliwość odliczenia podatku VAT przy realizacji inwestycji społecznych (np. budowa szkół, przedszkoli, szpitali, domów pomocy społecznej, ośrodków kultury i sportu itp.) oraz odliczenie podatku VAT lub zwolnienie z podatku VAT od świadczonych usług społecznych (np. prowadzenie instytucji z obszaru edukacji, kultury, sportu jak również usług komunalnych: oświetlenie uliczne, utrzymanie bieżące ulic, placów itp.), w których występuje zakup opodatkowany w ramach świadczonej usługi.
4. Przezroczystość w podziale środków rządowych na inwestycje (np. na ilość mieszkańców).
5. Pięcioletnie dofinansowanie (3 tys. w okresie grzewczym) do opłat za gaz lub prąd (w zależności od rodzaju pieca) dla osób wymieniających piece.

„Przy tak trudnej sytuacji potrzebne jest jak najszybsze podjęcie rozmowy. Jednak konieczne jest spełnienie jednego warunku - musimy usłyszeć wiarygodne informacje dotyczące obecnej sytuacji a nie zaciemniony obraz. Mieszkańcy podobnie jak samorządowcy otrzymują codziennie rachunki i trudno jest znieść telewizyjne ściemnianie pokazujące tzw. nową ekonomię od przedstawicieli rządu” - mówi Artur Koziół burmistrz Wieliczki. *UMiG Wieliczka*

WIELICKI ORSZAK TRZECH KRÓLI 2022

6 STYCZNIA ULICAMI WIELICZKI TRADYCYJNIE PRZESZEDŁ ORSZAK TRZECH KRÓLI.

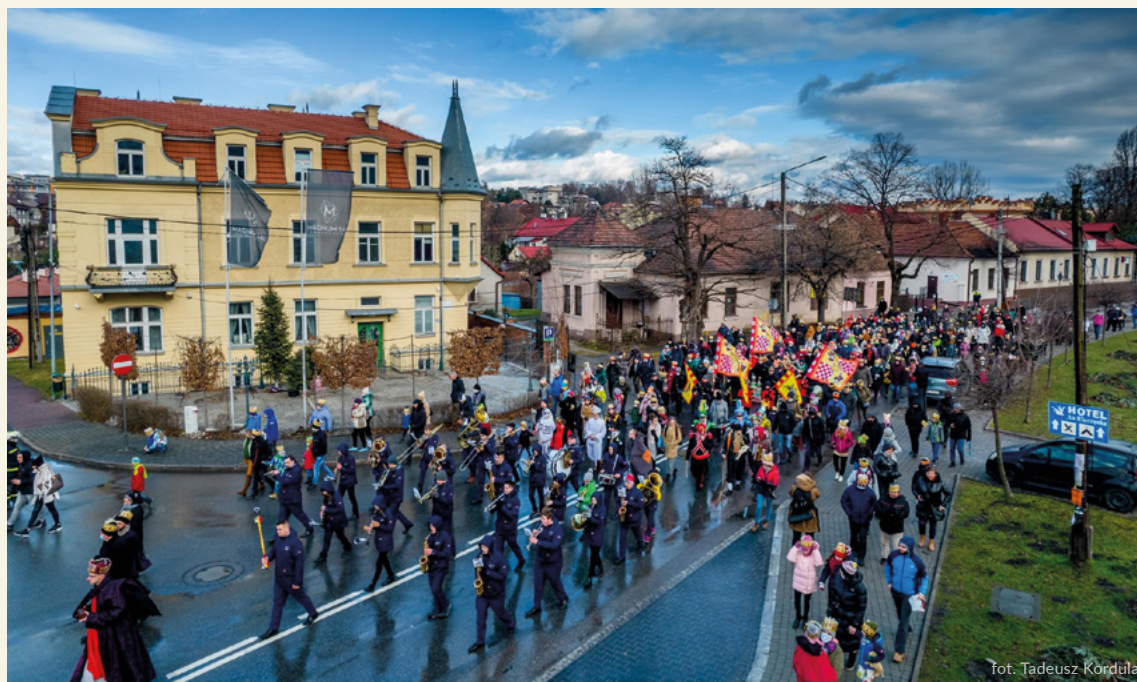
KACPER, MELCHIOR I BALTAZAR WRAZ ZE ŚWITĄ RUSZYLI Z TRZECH WIELICKICH ŚWIĄTYŃ, ABY ODDAĆ POKŁON NOWONARODZONEMU JEZUSOWI PRZY CENTRUM EDUKACYJNO-REKREACYJNYM „SOLNE MIASTO”. HASŁEM TEGOROCZNEGO ORSZAKU BYŁY SŁOWA KOLĘDY: „DZIEŃ DZIŚ WESOŁY!”.

Król z Europy wraz z ks. Wojciechem Olszowskim prowadzili czerwony Orszak Króla Kacpra z parafii św. Klemensa, Król z Afryki wraz z ks. Tadeuszem prowadzili niebieski Orszak Króla Baltazara z parafii pw. św. Pawła Apostoła, natomiast Król z Azji wraz z o. Damianem Bieńkowskim prowadzili zielony Orszak Króla Melchiora z klasztoru oo. Reformatów. Wszystkie orszaki złączyły się w jeden przy Centrum „Solne Miasto”, gdzie wspólnie oddano pokłon Jezusowi. Orszakom towarzyszyły orkiestry dęte z Podstolic i Byszyc oraz grupa kolędnicza „Herody” z Pielgrzymowic. Tradycyjnie harcerze z hufca ZHP Wieliczka rozdawali korony i cukierki uczestnikom wydarzenia.

Na scenie przed Solnym Miastem wystąpili: zespół muzyczny z parafii św. Pawła w Wieliczce oraz Grupa kolędnicza „Herody” z Pielgrzymowic. W postaci Maryi i Józefa wcielił się Zuzanna i Mateusz Malach.

Na zakończenie Orszaku księża z wielickich parafii wraz z burmistrzem Wieliczki Arturem Koziołem złożyli mieszkańcom Wieliczki życzenia noworoczne.

Orszak Trzech Króli od wielu lat jest organizowany w wielu miastach naszego kraju. Jest to przedstawienie jasełek wystawiane w przestrzeni publicznej, na ulicach wiosek, miast i miasteczek. Każda z miejscowości dodaje swój koloryt i tworzy własną historię. Nieodzownym elementem każdego Orszaku jest wspólne radosne kolędowanie tysięcy ludzi, którzy idą za Trzema Królami ubranymi w piękne, barwne stroje. W ten sposób każdy może się przyłączyć do Orszaku Trzech Króli, stając się nie tylko biernym widzem, ale aktywnym uczestnikiem wydarzenia. UMiG Wieliczka

Nagroda Kulturalna

Z PRZYJEMNOŚCIĄ INFORMUJEMY, IŻ WYŁONIONO LAUREATÓW NAGRODY KULTURALNEJ BURMISTRZA MIASTA I GMINY WIELICZKA ZA ROK 2021 – OTRZYMALI JĄ JANUSZ RADEK ORAZ PAWEŁ JANOWSKI. NAGRODA KULTURALNA BURMISTRZA WIELICZKI ZOSTAŁA USTANOWIONA W CELU INSPIROWANIA I PROMOWANIA OSIĄGNIĘĆ W SFERZE KULTURY. NAGRODA MA CHARAKTER DOROCZNY I JEST PRZYZNAWANA W FORMIE PIENIĘŻNEJ OSOBOM, ZESPOŁOM, INSTYTUCJOM I ORGANIZACJOM WYRÓŻNIAJĄCYM SIĘ W TWORZENIU, UPOWSZECHNIANIU I OCHRONIE DÓBR KULTURY.

PAWEŁ JANOWSKI

RZEźBIARZ-SAMOUK, JEST AUTOREM I WSPÓŁAUTOREM WIELU RZEźB I FIGUR, M.IN. WYRZEźBIONYCH Z DREWNA LIPOWEGO FIGUR ŚW. FRANCISZKA I ŚW. KLARY, KTÓRE ZOSTAŁY UMIESZCZONE W OŁTARZU NA TRASIE PIELGRZYMKOWEJ KOPALNI SOLI „WIELICZKA” NIEOPODAŁ PODSZYBIA DANIŁOWICZA.

Lubi rzeźbić postacie Chrystusa ukrzyżowanego. Dwa jego wizerunki Chrystusa można spotkać w cechowni przy szybie świętej Kingi oraz na nadszybiu Daniłowicza. Jego rzeźby wystawiono również na Targach Turystycznych EXPO-2005 w Japonii.

W 2010 r. Paweł Janowski, wraz z Piotrem Starowiczem i Jackiem Talapką wyrzeźbili w drewnie lipowym 14 stacji Drogi Krzyżowej w Kopalni Soli „Wieliczka”. W każdą ze stacji wmontowany został kamień przywieziony z Ziemi Świętej. Podziemna Droga Krzyżowa jest hołdem, jaki wieliczcy górnicy oddali Janowi Pawłowi II w 5. rocznicę jego śmierci. Paweł Janowski jest również współtwórcą pomnika Jana Pawła II, który znajduje się w Kaplicy świętej Kingi w Kopalni Soli „Wieliczka”. Stanisław Anioł, Paweł Janowski i Piotr Starowicz pracowali nad solnym przedstawieniem Jana Pawła II kilka lat. Solny Jan Paweł II to unikat na skalę światową. Artysta jest autorem wielu rzeźb i płaskorzeźb w soli i w drzewie służących jako pamiątki dla odwiedzających Wielicką gości. W 2012 r. przeszedł na emeryturę i nieustannie rozwija swoją rzeźbiarską pasję.

W sposób szczególny zaangażował się w renowację zabytkowych kapliczek na terenie Miasta i Gminy Wieliczka, m.in.: odrestaurował drewniane ołtarze w Kaplicy pw. Nawiedzenia Matki Boskiej w Gorzkowie – Czarnocinach oraz w Kaplicy Niedzielskich w Śledziejowicach, a także przeprowadził renowację rzeźby Jana Nepomucena w kaplicy w Wieliczce. Na 100-lecie urodzin Jana Pawła II wykonał wyjątkową płaskorzeźbę z wizerunkiem świętego. Wykonał również płaskorzeźby postaci świętych umieszczone w kapliczkach w Wieliczce oraz Koźmicach Małych.

Wyjątkowy charakter miały zaprojektowane i wykonane przez niego 14 stacji Drogi Krzyżowej na Campus Misericordiae w Brzegach. Rzeźbiarz przeprowadził również renowację krzyży przydrożnych w Pawlikowicach i Sygnowicach. Jego prace możemy zobaczyć także w przedszkolu w Podłężu, dla którego wykonał rzeźbę świętej Kingi i górnika wręczającego jej pierścień.

Świętą Kingę – patronkę wielickich górników jego dłuta można również spotkać w Jamnej nad Jeziorem Rożnowskim. Ponadto wiele jego rzeźb i płaskorzeźb znajduje się w indywidualnych rękach w kraju i za granicą.

fol. archiwum UMiG Wieliczka

Burmistrza Wieliczki

JANUSZ RADEK

ARTYSTA, KTÓRY KARIERĘ ROZPOCZYNAŁ OD ŚPIEWANIA POEZJI – KOMPONOWAŁ PIOSENKI DO TEKSTÓW BOLESŁAWA LEŚMIANA, LEOPOLDA STAFFA I E.E CUMMINGSA. W LATACH 1994–1995 WSPÓŁTWORZYŁ KRAKOWSKI KABARET ZIELONE SZKIEŁKO. W LATACH 90. ŚPIEWAŁ RÓWNIEŻ W ZESPOŁACH – PUNKROCKOWYM GÓWNOPIRAWDA I ROCKOWYCH: MOONWALKER, OBCY, JUTRO ORAZ ZANDERHAUS. OD 1999 R. WYSTĘPUJE TAKŻE W SPEKTAKLACH TEATRALNO-MUZYCZNYCH.

Nagrał piosenki, w tym tytułową do polskiej wersji pierwszej serii anime „Pokémon” i piosenkę do dobranocki „O rety! Psoty Dudusia Wesołka”. Zagrał również rolę Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w fabularyzowanym dokumencie „Do potomnego” w reżyserii Antoniego Krauzego.

W 2003 za wykonanie utworu z repertuaru Czesława Niemena „Dziwny jest ten świat” otrzymał nagrodę dziennikarzy na 40. Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu. W 2004 z utworem „Pocztówka z Avignon” zajął piąte miejsce w Krajowych Eliminacjach do 49. Konkursu Piosenki Eurowizji. Był jednym z solistów „Tryptyku Świętokrzyskiego” (oratoria Świętokrzyska Golgota, Tu es Petrus i Psalterz Wrześniowy) autorstwa Zbigniewa Książka i Piotra Rubika. Bardzo często bierze udział w koncertach okolicznościowych, na których wykonuje jednorazowo specjalnie przygotowane utwory lub covery znanych piosenek.

Współpracował z Piotrem Zanderem, Andrzejem Mogielnickim, Zbigniewem Preisnerem, Leszkiem Możdżerem, Piwnicą Pod Baranami, Łukaszem Czujem, Piotrem Rubikiem, Mateuszem Pospieszalskim oraz Robertem Kasprzyckim. Ma na koncie liczne recitale i udział w spektaklach muzycznych: Królowa Nocy – 2003, Serwus Madonna – 2004, Dom za miastem – 2005, La dolce NRD – 2006, Dziękuję za miłość – 2007, Dziwny ten świat – opowieść Niemenem – 2009, Koncert na głos i ręce – 2009, Gdzieś-po-między – 2010, Z ust do ust – 2012, Serwus do jutra – 2014, Poświatowska/Radek – 2015, Popołudniowe przejażdżki – 2015.

Zapisał na swoim koncie liczne role w spektaklach muzycznych, m.in.: Jesus Christ Superstar – Teatr Rozrywki, Chorzów 2000, Opowieści Jedenastu Katow – Teatr Ludowy, Kraków 2000, Sen nocy letniej – Teatr Muzyczny, Gdynia 2001, Jerry Springer – The Opera – Teatr Muzyczny Capitol, Wrocław 2012. Do tej pory nagrał 8 albumów solowych.

Od kilku lat mieszka w Lednicy Górnej koło Wieliczki. Swoimi występami uświetnia wydarzenia organizowane w naszym mieście, m.in.: Koncert „Janusz Radek w Wieliczce” – recital artystyczny „Na głos i ręce”, koncert Janusza Radka z zespołem podczas Solnego Uwielbienia, koncert inaugurujący projekt RYNEK W CENTRUM KULTURY, koncert w ramach projektu WielickArt, koncert online w Wielickiej Mediatece.

Ponadto w trakcie pandemii artysta zastąpił z organizowanych przez siebie „domówek” – czyli koncertów online transmitowanych przez Facebooka artysty. Warto zaznaczyć, że owe koncerty organizował już wcześniej.

„Pandemiczne” niedzielne „domówki”, zyskały niezwykłą popularność – odbywają się bez przerwy, czasami w zmienionej formie lub nadawane z innego miejsca. W trakcie tych koncertów gromadzi się nawet kilkadziesiąt tysięcy widzów online! UMiG Wieliczka

fol. archiwum UMiG Wieliczka

WRĘCZENIE NAGRÓD W EKOKONKURSIE ŚWIĄTECZNYM

13 stycznia w wielickim Magistracie burmistrz Wieliczki Artur Kozioł wraz z zastępcą ds. inwestycji Piotrem Krupą wręczyli nagrody i wyróżnienia zwycięzcom „Ekokonkursu świątecznego”. Konkurs przeprowadził Zespół Ekodoradców Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka. Prezentowane prace reprezentowały wysoki poziom twórczej ekspresji i kreatywności, a wybór przysporzył trudności. Gratulujemy wszystkim uczestnikom, a szczególnie zwycięzcom.

LAUREATAMI „EKOKONKURSU ŚWIĄTECZNEGO” ZOSTALI:

MIEJSCE 1. ANNA TRĄBKA
MIEJSCE 2. JAKUB SZEWCZYK
MIEJSCE 3. GRZEGORZ DUDEK

WYRÓŻNIENIA:
ADELA PANCZYK, ALICJA GAWLIK, ERYK
SZUBERT, MILENA PÓŁTARAK,
MAGDALENA LUDWIN

Wyróżnienie dodatkowe dla Anny, Juli, Jagody i Szymona za wspólną pracę w ramach zajęć w Świetlicy w Węgrzcach Wielkich. Gratulujemy uczestnikom kreatywności, oryginalności i poczucia humoru widocznych w pracach, w których ślad zostawili również rodzice i starsze rodzeństwo. Wyłonić zwycięzców było niezwykle trudno, punktacja była bardzo wyrównana, a komisja konkursowa miała twardy orzech do zgryzienia. Dziękujemy za wyjątkowo liczny udział i zapraszamy do „zero waste” na co dzień. UMiG Wieliczka

WIELICZKA DLA WOŚP

Już po raz kolejny Wieliczka zagrała dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Sztab tegorocznej imprezy zorganizowany został przez Wielickie Centrum Kultury. Tegoroczna - jubileuszowa - 30. edycja przebiegła w nowej formule. Przez cały tydzień, w różnych miejscach miasta wolontariusze zbierali pieniądze dla okulistyki dziecięcej: na Wielickim Rynku, w Wielickim Centrum Kultury, Wielickiej Mediatece i Solnym Mieście oraz w kilkunastu punktach rozlokowanych na terenie Gminy Wieliczka. Dzięki wielkim sercom darczyńców uzbieraliśmy blisko 170 tys. zł. Nadal trwają licytacje - pełna suma zostanie podana po ich zakończeniu. Na wszystkich, którzy przybyli do Wielickiego Centrum Kultury czekały słodkie niespodzianki przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich z miejscowości Kokotów, Grabie, Janowice, Czarnochowice, Pawlikowice oraz Osiedlowe Koło Gospodyń „Kościuszki”. Dodatkowo panie z Kół z Lednicy Górnej oraz Kokotowa przekazały na licytację „możliwość upieczenia ciast”, „Iskry Mietniowa” przekazały siedem koszy pełnych przetworów, a KGW Janowice podarowały domowy chleb oraz przetwory. Oprócz słodkiego akcentu można było również nabyć kubki z wizerunkiem wielickich budynków

i logo 30. finału WOŚP.

Dodatkowo w Wielickim Centrum Kultury najmłodszy mogli obejrzeć spektakl teatralny dla dzieci pt. „Czerwony Kapturek”, posłuchać występu młodych artystów Drużyny A oraz rapera MAKZET. Pomiedzy występami odbywały się licytacje przedmiotów ofiarowanych przez mieszkańców naszego miasta. W Wielickiej Mediatece odbywały się „Anielskie warsztaty prowadzone przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce, ofertą kusiło „Słodkotwórcze” stoisko” przygotowane przez biblioteczny Klub Seniora, a także Książkowy mini kiermasz” – przygotowany przez Wielicką Bibliotekę. Na najmłodszych czekały warsztaty skracania balonów, a także słodki poczęstunek od KGW Grabie. Za to w Solnym Mieście było kolorowo i twórczo. Dla dzieci zorganizowano warsztaty plastyczne „Patrzmy sercem” oraz warsztaty robienia biżuterii. Wieczorem w Wielickim Centrum Kultury mogliśmy podziwiać show z piosenkami z najśłynniejszych musicali i filmów w wykonaniu Poli Olszowskiej & Lais z zespołem.

Dzień zakończyło Świąteczne do nieba - fire show oraz pokaz laserów.

Szczególne podziękowania składamy naszym partnerom i sponsorom: Miasto i Gmina Wieliczka, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto, Wielicka Mediateka, Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczce, PTTK Wieliczka, MGOPS Wieliczka, Bistro Frugi, które zadbało o poczęstunek dla wolontariuszy.

Za osłodzenie czasu i przygotowanie przepysznych ciast i ciasteczek serdecznie dziękujemy: KGW Grabie, KGW Kokotów, KGW Pawlikowice, KGW Czarnochowice, Osiedlowemu Kołu Gospodyń Kościuski, KGW Janowice, Pani Małgorzacie Dziubek z Koła Gospodyń Wiejskich z Jankówki oraz Bibliotecznemu Klubowi Aktywnego Seniora.

Bardzo dziękujemy również osobom, które przekazały przedmioty, usługi lub vouchery do licytacji:

Zielony Domek Kwaciarnia Przepolski K; F. H. Cygan Anna ALBERO- Sklep obuwniczy, VITA STYLE Sklep zielarsko-medyczny, Salon Fryzjerski KATALUNA Wieliczka, Winnica Wieliczka, Pasieka „Nad Świdówką”, Studio Urody Endorfina Gdów, F. H.U. Paweł Gargas Sklep ogrodniczy, Kwaciarnia IKEBANA Iwona Popek, Świat stodczy WAWEL A. Paruch, Wojewódzki Zwią-

zek Pszczelarzy w Krakowie- Koło w Wieliczce, Firma Jubilerska Stanisława Łokas, Mydlarnia u Franciszka, Campus Misericordiae Ośrodek Wsparcia Dziennego Caritas Archidiecezji Krakowskiej Brzegi, Barbara Borowiec Wielicka Grupa Twórców „Art-Klub”, Marta Lont Grupa Twórcza „W wolnej chwili”, Marek Bury, Magdalena Michalczyk, Restauracja „Sztolnia” Wieliczka, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto, KGW Kokotów, KGW Iskry Mietniowa, KGW Lednica, KGW Janowice, Pracownia witrażu Lubosz, Makzet, Anna Kmiecik- Pasieka „Uśmiechnij się”, Drużyna A, Hibiskus Sylwia Bocheńska, Anna Kapusta, O.la Makeups Aleksandra Domagała, Bolesław Sporysz - Grupa Twórcza „W wolnej chwili”.

Dziękujemy za wspólną zabawę i za Wasze wielkie serca! W internecie trwają też wielkie licytacje, na których można wygrać m.in.: kask kolarski z autografem Tomasza Marczyńskiego, czy też koszulkę Sławomira Peszki z „Wieczyste”. Na aukcjach pojawiają się również m.in.: obrazy, ikony, biżuteria, bony podarunkowe, zestawy upominkowe i naturalne kosmetyki. Aukcje trwają do 14 lutego, można je znaleźć na stronie: <https://www.facebook.com/media/set/?set=.2103361326506872&type=3> Wielickie Centrum Kultury

ARCHITEKT KRAKOWSKICH SZOPEK

ROZMOWA ZE ZBIGNIEWEM GRZECHEM ROCZNIK 1937, EMERYTOWANYM INŻYNIEREM, UTYTUŁOWANYM TWÓRCĄ SZOPEK KRAKOWSKICH, OD PONAD 20 LAT MIESZKAŃCEM WIELICZKI.

Proszę opowiedzieć o tym, jak zaczęła się pana przygoda z szopkami?

Miałem wtedy około 11 lat. Dostałem na gwiazdkę wycinankę z kartonu z motywem szopki krakowskiej, która zaprojektowana została przez prof. Witolda Chomicza, o czym wtedy jeszcze nie wiedziałem – wieloletniego jurora konkursu szopek. Składały się na nią trzy duże kartony. Ojciec powiedział, żeby ich sam nie ruszał, bo zepsuje, więc przez jakiś czas się za nią nie zabierałem. Ale w końcu nie mogłem wytrzymać i zacząłem wycinać. Sklejenie całej szopki zabrało kilka dni. Ogromnie mi się spodobało.

Można powiedzieć, że złapał pan bakcyli.

Jak najbardziej. Zacząłem się natychmiast dowiadywać, co to jest za konkurs – na kartonach widniała jego nazwa. I dowiedziałem się, że odbywa się co roku 4 grudnia na rynku krakowskim i że w zasadzie każdy może przygotować szopkę i zgłosić ją do konkursu.

I tak pan zrobił?

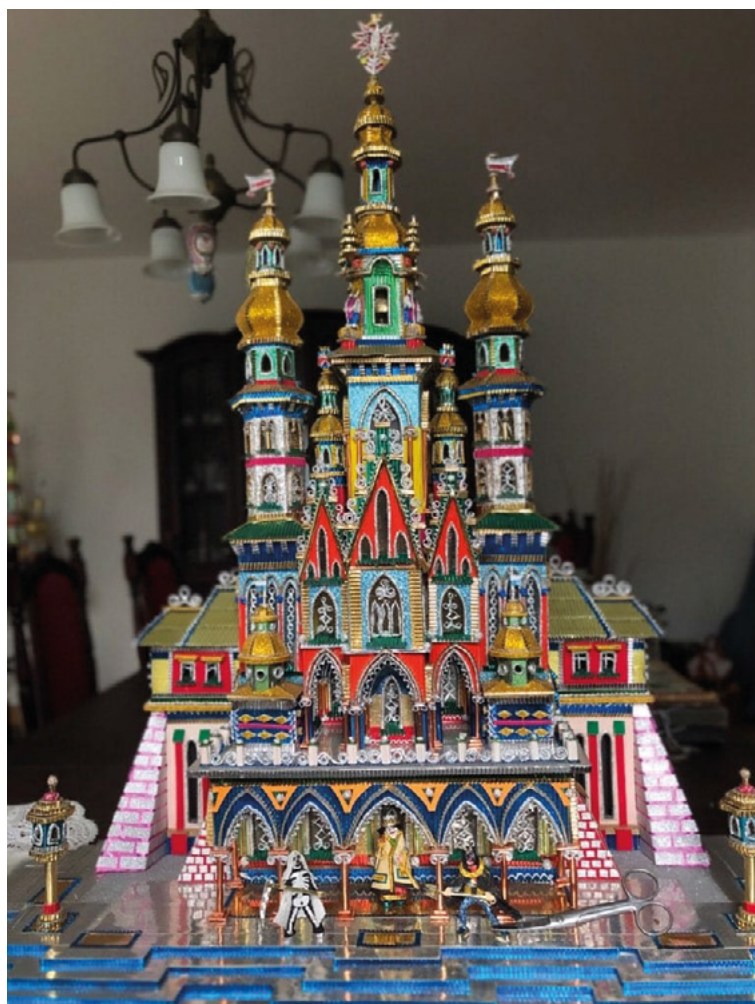
Narysowałem szopkę na kartonie, trochę większą niż ta Chomicza. Malowaliśmy wspólnie – ojciec mi pomagał. Trochę to było niewprawne, ale zdobyłem za nią VI miejsce podczas konkursu w 1948 roku i otrzymałem nagrodę pieniężną.

Którą wydał pan na...

Kurtkę i narty. Dzięki nagrodzie za szopkę mogłem uprawiać narciarstwo.

Miał pan świetny początek.

Ale potem nie szło mi tak dobrze. Szopki tworzyli doświadczeni ludzie, mający lepszą technikę. Ale pracowałem konsekwentnie i rozwijałem swoje metody. W 1949 roku otrzymałem wyróżnienie, podobnie jak w 1951. A potem długo nic. Sytuacja zmieniła się, kiedy zacząłem tworzyć konstrukcje drewniane oklejane kartonem, który dekorowałem staniolem, czyli kolorową folią. Ozdabiałem okna i witraże wężykami, tworząc z nich różne wzory. W efekcie w 1956 roku przyznano mi III miejsce. W ten sposób zapoczątkowałem serię sporych sukcesów.

Jakich dokładnie?

Po tym trzecim miejscu do 1969 roku zdobyłem trzy razy II nagrodę, dwa razy III, raz IV, a trzy razy – w 1962, '63 oraz '64 zostałem zwycięzcą.

Imponujące!

A potem przyszła 50-letnia przerwa. Zajmowała mnie praca – ukończyłem budownictwo lądowe na Politechnice Krakowskiej, chociaż bardzo chciałem dostać się na architekturę. Po czym zacząłem pracować.

Czyli fascynacja szopkami miała swoje przełożenie w codziennym życiu?

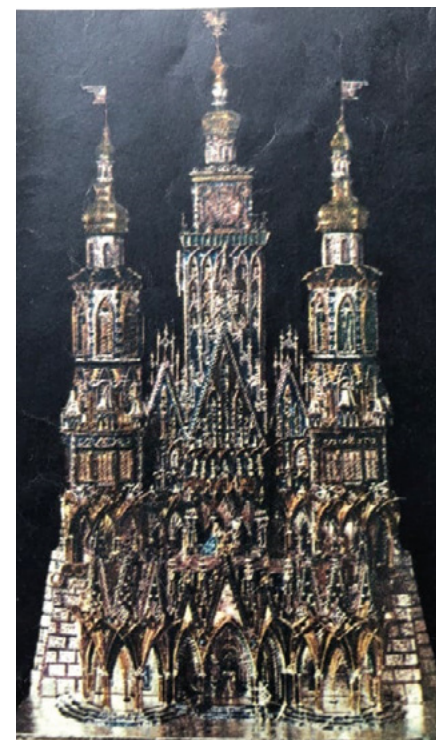
Jak najbardziej, pasjonowała mnie architektura, ale ostatecznie zostałem inżynierem, budowałem mosty, pracowałem też w biurze projektów.

Twórcze zajęcia.

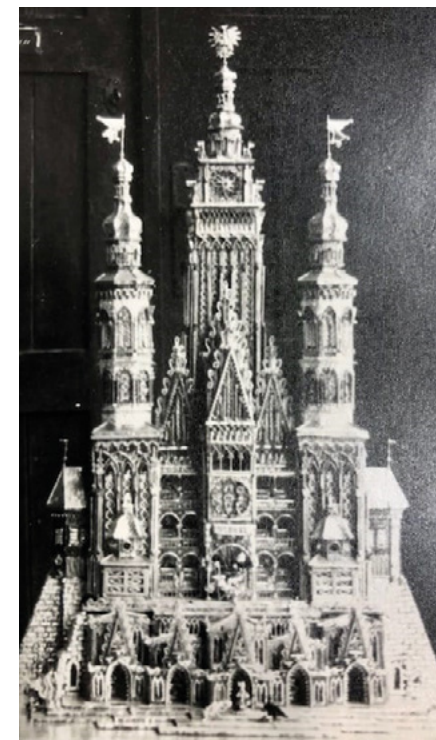
Do tego codzienne życie, obowiązki, rodzina. To wszystko sprawiło, że wróciłem do tworzenia szopek dopiero w 2020 roku. Przygotowałem wtedy szopkę, za którą otrzymałem III nagrodę, podobnie zresztą jak w następnym roku.

Niesamowita historia. Po 50 latach wrócił pan do swojej najwcześniejszej pasji i od razu wskoczył na podium. To musiało być niezwykle uczucie.

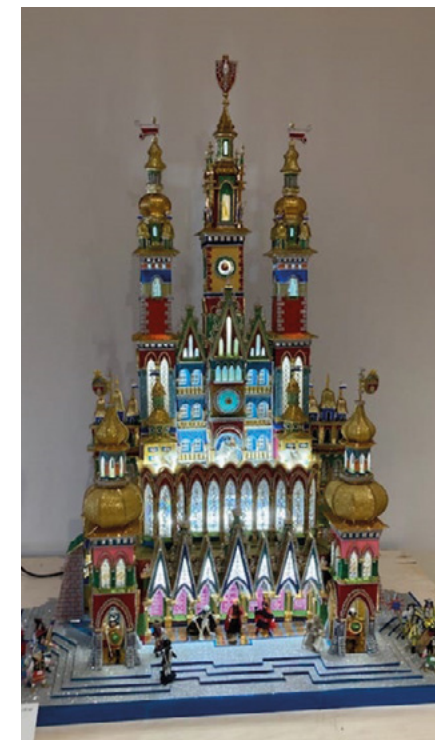
Bardzo satysfakcjonujące, choć praca z oczywistych powodów szła mi nieco wolniej – ostatnią szopkę tworzyłem 10 miesięcy.

1 NAGRODA, ROK 1962

2 NAGRODA, ROK 1968

3 NAGRODA, ROK 2021

Była to konstrukcja o sporych rozmiarach, również dlatego tak długo trwały prace. Rozmawiałem sporo z moim dobrym kolegą, nieustająco czynnym szopkarzem Maciejem Moszewem o tym, jak teraz robi się szopki i to również mi pomogło. Muszę pani jednak powiedzieć, że wcale nie mam tak dużo wolnego czasu. Na co dzień wciąż jestem czynny. Moja żona prowadzi firmę budowlaną, a ja jej w tym pomagam. Poza tym, teraz było na pewno trudniej, bo obecnie powstaje więcej szopek na wysokim poziomie. Kiedyś było ich zazwyczaj tylko kilka na cały konkurs.

Dodam jeszcze, że w latach 70. wypełniłem ankietę dla Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, gdzie napisałem: „Z uwagi na duże zaangażowanie pracą zawodową w ostatnich latach nie uczestniczyłem w konkursach, jednak w tej sprawie nie postawiłem jeszcze ostatniego zdania, a tradycje szopkarskie będę starał się przekazać moim dzieciom”. Jak się okazało dzieci nie bardzo zainteresowały się tworzeniem szopek, dopiero wnuczka wykazuje pewną ochotę, natomiast ja faktycznie ostatniego słowa nie wypowiedziałem. Zamierzam jeszcze co najmniej jedną szopkę zbudować.

Jak długo dawniej trwała praca nad szopkami?

Zaczynałem mniej więcej we wrześniu, a kończyłem w listopadzie. Pracowałem nad szopką codziennie po kilka godzin. W okresie, w którym pracowałem w Katowicach przy dużym projekcie, wracałem do domu o 16, zjadałem obiad i siadałem nad szopką. Kończyłem o 24, a o 5 rano musiałem wstać, żeby wsiąść do pociągu i jechać na Śląsk.

Czytałem o tym, że pana szopki trafiły również za granicę.

Tak. Przez Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego DESA w 1962 roku szopkę zamówił Departament Sztuki Teatralnej Uniwersytetu w Los Angeles. Przedstawiciele DESY zresztą co roku przyjeżdżali na konkurs i oglądali szopki. Na końcu

zaś wybierali moją. Jedna trafiła także do Brazylii. Z tymi szopkami jechałem do Warszawy, one w przedziale towarowym, bo inaczej nie można byłoby ich przetransportować. A jeszcze inna została kupiona przez Radę Miejską i w 1969 roku wręczona w prezencie prezydentowi Czechosłowacji Ludwikowi Svobodzie, kiedy odbierał w Krakowie honorowe obywatelstwo.

Naprawdę? Fantastyczna historia!

W Krakowie zaś szopki kupowała Cepelia.

A ostatnią pana szopkę można podziwiać w Krzysztoforach. Jest po prostu imponująca.

Dziękuję bardzo, cieszę się, że się podoba.

Dziękuję bardzo za rozmowę i z niecierpliwością czekam na szopkę, którą przygotuje pan na kolejny konkurs.

Katarzyna Adolf/Wielickie Centrum Kultury

PANI GRACJA

GIMNASTYKA ARTYSTYCZNA CIESZY SIĘ CORAZ WIĘKSZĄ POPULARNOŚCIĄ ALE JEST CZĘSTO MYLONA Z GIMNASTYKĄ SPORTOWĄ. POKAZYWANA W RELACJACH MEDIALNYCH TYLKO PRZY OKAZJI WIELKICH SPORTOWYCH IMPREZ JEST WŁAŚCIWIE SPORTEM NISZOWYM, A PRZECIEŻ NIE TYLKO MA DOBROCZYNNY WPŁYW NA DZIECIĘCE ORGANIZMY, ALE TEŻ DOSTARCZA ARTYSTYCZNYCH PRZEŻYĆ OGLĄDAJĄCYM. JEST NIE TYLKO SPORTEM ALE BYWA I SZTUKĄ. ŁĄCZY ELEMENTY BALETU, TAŃCA, GIMNASTYKI, WYMAGAJĄC DO TEGO WIELKIEJ SPRAWNOŚCI RUCHOWEJ POTRZEBNEJ PRZY POSŁUGIWANIU SIĘ PRZYBORAMI, Z KTÓRYMI SIĘ ĆWICZY. POTRAFI PRZY TYM OCZAROWAĆ, WZBUDZIĆ WIELKĄ PASJĘ W MŁODYM CZŁOWIEKU, TAK ŻE TEN ŚWIATA POZA NIĄ NIE CHCE WIDZIEĆ I NICZYM OBDARZONA MAGICZNĄ MOCĄ POSTAĆ Z BAŚNI ZWIĄZAĆ GO ZE SOBĄ NA CAŁE ŻYCIE. W WIELICZCE MIESZKA OSOBA, KTÓRA JEJ PRZYKUWAJĄCEJ SIŁY JAKO DZIECKO DOŚWIADCZYŁA OSOBIŚCIE. WIELKA MIŁOŚNICZKA GIMNASTYKI, WIELOLETNIA ZAWODNICZKA A OBECNIE TRENERKA Z WIELOMA SUKCESAMI, ZAŁOŻYCIELKA STOWARZYSZENIA SPORTOWEGO „GRACJA”, W KTÓRYM ĆWICZĄ MAŁE MIESZKANKI WIELICKIEJ GMINY I NIE TYLKO – SAMANTA GAWOR (Z DOMU ŚLĘCZKA).

fot. Wielickie Centrum Kultury

Jej przygoda z gimnastyką zaczęła się już w przedszkolu. Mieszkała wtedy wraz z rodzicami i dwójką rodzeństwa w Nowej Hucie, gdzie rozpoczęła pierwszy etap edukacji zarówno szkolnej, jak i sportowej. Do wyboru tej specyficznej dyscypliny w dużej mierze zainspirowały ją ćwiczące koleżanki. Na korytarzach placówki często rzucały się w oczy dziewczynki z dumą układające ciało w niedostępne dla innych figury. Pewnego razu, jedna z nich, dwa lata starsza sąsiadka, zaprosiła małą Samantę w odwiedziny. Tam, w niewielkim pokoju blokowego mieszkania zobaczyła wiszące na ścianie medale – ich widok mocno podzielał na dziecięcą wyobraźnię. W głowie zaroilo się od

scen triumfów i dekoracji na podium. Błyskawicznie zrodzone zainteresowanie wzmocniły gimnastyczne sztuczki, jakie ze swobodą prezentowała sąsiadka – szczególne wrażenie robił szpagat. Też chcę zacząć ćwiczyć – oświadczyła po powrocie do domu.

Rodziców nie trzeba było długo namawiać – doskonale zdawali sobie sprawę z roli, jaką w rozwoju dzieci odgrywa sport. Tata przez długi czas związany był z piłką nożną, najpierw jako zawodnik a następnie działacz. Także jako rodzina wspólnie wiodli aktywne sportowo życie. Mama natychmiast więc zapisała dziewczynkę na zajęcia z gimnastyki artystycznej do klubu MKS

Krakus Kraków, który do tej pory działa na Osiedlu Szkolnym. Pierwszy raz spędzony na sali ćwiczeń, choć wtedy jeszcze tego nie wiedziała, nadał kierunek w jakim od tamtej pory konsekwentnie się porusza. Tego dnia, ponad 20 lat temu, jej życie nierozdzielnie związało się ze sportem i do dziś to właśnie gimnastyka pełni w nim rolę głównego punktu odniesienia. Zazwyczaj w tak młodym wieku próbuje się wielu rzeczy, zanim w końcu – o ile w ogóle – trafi na tę właściwą. Czasami zmienia się zainteresowania albo realizuje kilka z różnych dziedzin. Ona zaś od tamtego dnia, przez kolejne etapy życia pozostaje wierna wyłącznie tej jednej – gimnastyce artystycznej.

Co małą dziewczynka pociągało w zajęciach? Jak zaznacza: możliwość wykonywania elementów akrobatycznych, szpagatów oraz taniec. Fascynowały ją też przybory do ćwiczenia (maczugi, obręcz, piłka, skakanka, wstążka), w połączeniu z układem do muzyki dawały niezrównany wizualny efekt. Sama jeszcze nie ćwiczyła z ich wykorzystaniem, ale z podziwem przyglądała się starszym dziewczynkom, z zadziwiającą łatwością wykonującym trudne układy.

Zaczynała od zajęć rekreacyjnych, odbywających się dwa razy w tygodniu. Po niedługim czasie rozpoczęła treningi już w grupie wyczynowej, co oznaczało trzy godziny zajęć dziennie. Mieszkając

w Nowej Hucie, łączenie szkoły i sportu nie przysparzało jej nadmiernych trudności. Do klubu było blisko, zaś świetna organizacja i samodyscyplina pozwalały dziewczynce na bezproblemową realizację szkolnych obowiązków. Jak sama podkreśla – to właśnie sport pozwolił rozwinąć jej cechy, które pomogły łączyć obowiązki – począwszy od umiejętności planowania, zarządzania czasem, systematyczności po świetną pamięć. Mając świadomość mniejszej ilości czasu starała się też jak najwięcej wynieść z lekcji. Skutecznie, dodajmy, bo zawsze plasowała się w grupie najlepszych uczniów.

Dziś podkreśla, że przy właściwej organizacji sport nie przeszkadza w nauce, a jego pozytywne efekty są nieocenione. Nie tylko rozwija fizycznie, ale także pomaga wzmocnić przymioty intelektualne. Nie od wczoraj wiadomo, że systematyczna aktywność pomaga rozwinąć integrację obu półkul mózgowych oraz wspiera zdolność układu nerwowego do reorganizacji i uczenia się.

Kiedy miała 12 lat w jej życiu wydarzyła się wielka zmiana – wraz z rodziną przeprowadzili się z Krakowa do Wieliczki, gdzie w pobliżu szkoły podstawowej nr 2 wybudowali dom. I mimo bliskości nowej placówki Samanta przez całą szóstą klasę jeździła do szkoły w Nowej Hucie. Stamtąd zaś, po lekcjach, udawała się prosto na zajęcia gimnastyczne. Do domu wracała dopiero po godzinie 19. Dojeżdżała, dodajmy – sama, podróż busem a następnie autobusem zajmowała sporo czasu i do wygodnych nie należała. Mimo to w nowym reżimie wytrwała cały rok, z determinacją realizując kolejne punkty precyzyjnie rozplanowanego planu dnia.

Naukę w gimnazjum podjęła już w Wieliczce. Zaś w związku z tym, że w pierwszej klasie lekcje wypadały po południu, zaczęła trenować również w siedzibie Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, placówki o bogatej historii i tradycji, gdzie dostęp do sal możliwy był przez cały dzień. Z klubem związana jest do dziś.

Przygoda dziewczyny z gimnastyką trwała do 18 roku życia. W międzyczasie, po ukończeniu gimnazjum podjęła naukę w krakowskim liceum nr 25 im. Stefana Żeromskiego. Tam, zgodnie z obranym dużo

wcześniej planem, uczęszczała do klasy o profilu wojskowym. Od dawna wiedziała bowiem, że w dorosłym życiu chce zostać trenerką ukochanej dyscypliny. Droga do celu wiodła zaś przez AWF.

Kariera zawodniczek gimnastyki artystycznej jest stosunkowo krótka, a także charakteryzuje się specyficzną cechą, o wiele rzadziej występującą w innych dyscyplinach – sport ten uprawia się w okresie wczesnoszkolnym – obecnie zaczyna się nawet w wieku 4-5 lat, a karierę zawodniczą kończy wtedy, gdy inni sportowcy dopiero rozpoczynają poważny jej etap. Wejście w pełnoletniość oznaczało więc dla młodej wielczanki koniec kariery zawodniczej. W pewnym momencie krótkiej przecież kariery, jeśli faktycznie chce się odnosić sukcesy, trzeba wszystko postawić na sport. W krajach, które przodują w gimnastyce artystycznej (Rosja, Białoruś, Izrael) młode adeptki przechodzą na indywidualny tok nauczania i trenują minimum dwa razy dziennie, w sumie około 6-8 godzin. Mają przy tym do dyspozycji bogatą infrastrukturę i nie narzekają na brak wsparcia finansowego.

To ostatnie – zwłaszcza w postaci stypendiów jest w tym sporcie niezwykle ważne. Nie jest to bowiem dyscyplina, którą można traktować jak zawód przynoszący pieniądze. Te raczej się do niego dokłada. Trudniej też znaleźć sponsora, gdyż tradycyjne zawody rozpisane są na trzy dni, a takich żadna telewizja nie będzie transmitować. Młoda zawodniczka, funkcjonująca w systemie, gdzie w większości wszystkie wydatki ponosili rodzice, musiała stawiać równocześnie na naukę. Miała przed oczami wyraźny cel, a tym było podjęcie studiów na kierunku wychowanie fizyczne. Po zakończeniu etapu zawodniczego zrobiła rok przerwy przeznaczony na przygotowania do matury i odpoczynek po wielu latach ćwiczeń, po czym z energią przystąpiła do realizacji kolejnego etapu planu na życie.

Rozpoczęła studia na krakowskiej uczelni, po czym zaczęła pracować jako trenerka w Sokole, początkowo prowadząc wyłącznie grupki rekreacyjne. Działalność szybko przyniosła owoce i niedługo potem, również za namową rodziców podopiecznych, utworzyła grupę wyczynową, trenującą codziennie.

Tak szybko poszło – mówi dziś, a w jej głosie można wyczuć lekkie niedowierzenie. W Sokole pracuje nieprzerwanie już od 16 lat, dziś zajmując się już wyłącznie grupami wyczynowymi.

Szybko też przyszedł pierwsze trenerskie sukcesy. Laury na mistrzostwach Polski, indywidualnie i drużynowo, wyjazdy na mistrzostwa Europy, a także – z pojedynczymi zawodniczkami – na mistrzostwa świata. Chętnych na zajęcia ciągle więc przybywało.

Dosyć wcześnie zaczęła z podopiecznymi jeździć na treningi do Solnego Miasta. Tam zetknęła się ze sporym zainteresowaniem postronnych widzów – rodziców, którzy przychodzili odebrać pociechy z rozmaitych zajęć. Licznie dopytujących się o możliwość zapisania córek na gimnastykę artystyczną. Jest ona bowiem doskonałym sportem ogólnorozwojowym dla dzieci i wcale nie musi być uprawiana z myślą o karierze i uczestnictwie w zawodach. Stanowi idealne preludium do innych sportów – rozwija koordynację ruchową, gibkość czy też równowagę. Zdarza się, że po kilku latach ćwiczeń dziecko zmienia dyscyplinę i w nowej bryluje – właśnie dzięki poziomowi sprawności fizycznej osiągniętemu podczas zajęć z gimnastyki. Zainteresowanie było tak duże, że w końcu w 2013 roku założyła klub gimnastyki artystycznej – Stowarzyszenie Sportowe „Gracja”. Początkowo wielkie zajęcia odbywały się tylko w Solnym Mieście, dziś prowadzone są także w Szkole Podstawowej nr 3. Na moment obecny w klubie ćwiczy około 150 dziewcząt, głównie w grupkach rekreacyjnych, ale też grupach zaawansowanych, które trenują częściej niż dwa razy w tygodniu. Dziewczynki, które wykazują szczególne predyspozycje, a także same chcą częściej ćwiczyć, przechodzą do Sokola, gdzie podejmują treningi wyczynowe. Dwie członkinie Gracji są aktualnymi wicemistrzyniami Polski młodzieżek (do 9 roku życia) w układach zespołowych – 4 pozostałe medalistki (w zespole występuje 6 zawodniczek) trenują w Sokole. Na przestrzeni niemal 10 – letniej działalności stowarzyszenia wiele dziewczyn z Wieliczki zostało wyłowionych przez trenerki i przeszło do krakowskiego klubu, niektóre trafiły nawet do reprezentacji kraju. Obecnie dwie zawodniczki z Wieliczki są członkiniami Kadry Narodowej gimnastyki artystycznej.

W wielickim klubie Samanta Gawor jest odpowiedzialna za sprawy administracyjne. Jako trenerka zaś niezmiennie pozostaje wierna Sokołowi. To tam wychowuje kolejne pokolenia młodych gimnastyczek. Prowadzenie grup wyczynowych jest możliwe bowiem tylko w warunkach ciągłej dostępności do sali treningowej, a takie oferuje krakowski Sokół. Przed ważnymi zawodami zajęcia odbywają się dwa razy dziennie, nie odpuszcza się także w ferie czy wakacje. Przy wynajmowanej sali, gdzie o miejsce w grafiku rywalizuje wiele klubów i dyscyplin, reżimu treningowego nie sposób utrzymać. Warto podkreślić, że Sokół został najlepszym klubem w Polsce za rok 2021 w klasyfikacji Sportu Młodzieżowego.

To właśnie kariera trenerska jest dla niej źródłem największej satysfakcji. Fakt, że udało się doprowadzić kolejne zawodniczki do najwyższych stopni podium w Polsce, wprowadzić kolejne do kadry kraju, wreszcie doprowadzić do takiego poziomu, że reprezentowały Polskę podczas mistrzostw świata. Warto dodać, że – z czego jest szczególnie dumna – jedna z tych zawodniczek również została trenerką i pracuje w Gracji. A do tego obecnie również mieszka w Wieliczce. O najważniejszym jednak wspomina nieśmiało, jakby mimochodem. Przez 2 lata (2018-2020) pełniła funkcję trenerki Kadry Narodowej Juniorek. Pracowała wtedy z najlepszymi zawodniczkami w Polsce, szykując je do najważniejszych zawodów w kraju i za granicą. Przeżyła wspańniętą przygodę, z której z powodów osobistych musiała zrezygnować. Chcąc mieć wpływ na rozwój gimnastyki artystycznej została członkiem Zarządu sekcji gimnastyki artystycznej przy Polskim Związku Gimnastycznym. Dzięki temu będzie mogła czynnie działać na rzecz

ukochanego sportu nie tylko jako trenerka. Jeśli chodzi o trenerskie CV zostaje jeszcze jeden punkt do realizacji – największe marzenie, jakim jest wyjazd na Igrzyska Olimpijskie. Najtrudniejszy do osiągnięcia, bo kwalifikacje charakteryzują się najwyższym poziomem trudności i niewiele reprezentantek może je uzyskać – z całego świata zaledwie 24 zawodniczki. Ale skoro do tej pory kolejne etapy planu realizowała z sukcesem, to dlaczego nie ten?

Życie związane ze sportem charakteryzuje się wysokim stopniem intensywności. W Sokole trenerka spędza około 5 godzin dziennie, zaś w niemal każdy weekend wyjeżdża z zawodniczkami na zawody, począwszy od lokalnych przez Mistrzostwa Polski, po międzynarodowe. W klubie ćwiczą zawodniczki we wszystkich kategoriach wiekowych, więc co tydzień wypadają zawody innej grupy. Poza tym wiele godzin poświęca na pracę administracyjną w ramach Gracji. Ale nigdy nie zamieniłaby tego życia na żadne inne.

Robić to, co się kocha to największy przywilej, jaki może spotkać człowieka w każdym wieku. Mimo że jej dzieciństwo przebiegało niekonwencjonalnie, było niezwykle szczęśliwe, a do tego wyniosła z niego szereg niezwykle przydatnych umiejętności. Dziś zaszczepia bakcyli sportu w kolejnych pokoleniach. Także jej mała córeczka, dziś niespełna 5-letnia Matylda rozpoczęła ćwiczenia gimnastyczne i z wielką ochotą garnie się do nich. Starszy syn – Leonard pływa i ćwiczy karate. Wszystko przed nim – mówi mama. Najważniejsze to nie zmuszać i traktować dzieci poważnie. One też, choć jeszcze małe, potrafią znaleźć coś, co już zawsze będzie im wypełniać życie. Wielickie Centrum Kultury / Katarzyna Adolf

KONKURS LITERACKI DLA SENIORÓW

31 stycznia ogłoszono wyniki konkursu literackiego dla seniorów pt. „Pisane nie do szuflady”, organizowanego przez burmistrza Wieliczki oraz Gminną Radę Seniorów w Wieliczce.

Kategoria poezja:

I MIEJSCE: Jan Noga

II MIEJSCE: Krystyna Kaczyńska-Ślusarczyk

III MIEJSCE: Zofia Łyskawa

WYRÓŻNIENIE: Barbara Andres

wyróżnienie za wiersz „Szlaban” Marian Pajdak

wyróżnienie za wiersz „Tęsknota za matką” Cecylia Strojna

wyróżnienie za wiersz „Doświadczenie” Halina Klimczyk

Kategoria proza:

I MIEJSCE: Maria Gurgul

WYRÓŻNIENIE: Jerzy Zbigniew Grzeszczuk

Nasi Seniorzy to bardzo aktywni ludzie, którzy będąc na emeryturze znajdują czas na realizowanie pasji wcześniej zaniedbywanych z powodu licznych obowiązków. Wielu z nich wykazuje talenty literackie i artystyczne, dlatego wychodząc naprzeciw zainteresowaniom osób w wieku powyżej 60. lat, Gminna Rada Seniorów wraz z burmistrzem Wieliczki Arturem Koziołem zorganizowała dla nich konkurs literacki, który stał się okazją do zaprezentowania literackich umiejętności na wysokim poziomie. Nagrodzone utwory zostaną wydane w formie publikacji. W tym numerze Pulsu Wieliczki prezentujemy kilka wybranych wierszy. *UMiG Wieliczka*

Jan Noga

„Przed operacją”

Białe kitle szczerzą zębiska, wysublimowanym grymasem profesjonalnego uśmiechu. Będzie dobrze szepcze szyderczo lancet puszczając oczko do przerażonej ofiary. Kłuję bezboleśnie wtóruje filuternie igła, grymasnie wydymając brzuchate wrzeczono bólu. „Kaczka” cichutko chichocze pod łóżkiem, możesz na mnie liczyć nieboraku. Błady jak opłatek, wychudzony sąsiad, trzyma wyciągnięty ku górze kciuk. To znak! Jadą po ciebie „piguly”, wehikułem życia, pokrytym białym welonem. Koniec złudzeń bracie, zrzucaj gacie i ubieraj podaną Ci koszulkę cierpiętnika. Wiożąc spopieliałe ze strachu ciało, drżące wewnętrznymi fiszbinami jestestwa do niebieskiego piekła Już czas! Znika dopełniony dzień. Niech się to wreszcie do diabła stanie.

Krystyna Kaczyńska-Ślusarczyk

„Wenecja Północy”

Rozplecionym warkoczem modrookiej Narwi otulona niczym pieszczona dziewczyna. W uścisku splecione dłonie, oczy rozbłyśły i woda blaskiem księżyca. W zwierciadle schwyte odbicie muśnięcia delikatnych ust. Gondolą płyną wspomnienia ... Zamek z sekretным uśmiechem odkrywa przeszłości kartę. Przemknęły lotem cyranki marzenia. Wenecjo Północy! Powracam ... do lat młodości minionej.

Zofia Łyskawa

„Pogoń”

My – ludzie XXI wieku Biegniemy do przodu Ciągłe dalej i prędzej Czas goni Życie ucieka Marzymy Wierzymy Zdobywamy Osiągamy kolejne Szczyty Stawiamy sobie cele Cieszymy się Małymi sukcesami Wypruwamy żyły Czasem tylko Stajemy Na rozdrożu Pytamy - po co To wszystko?

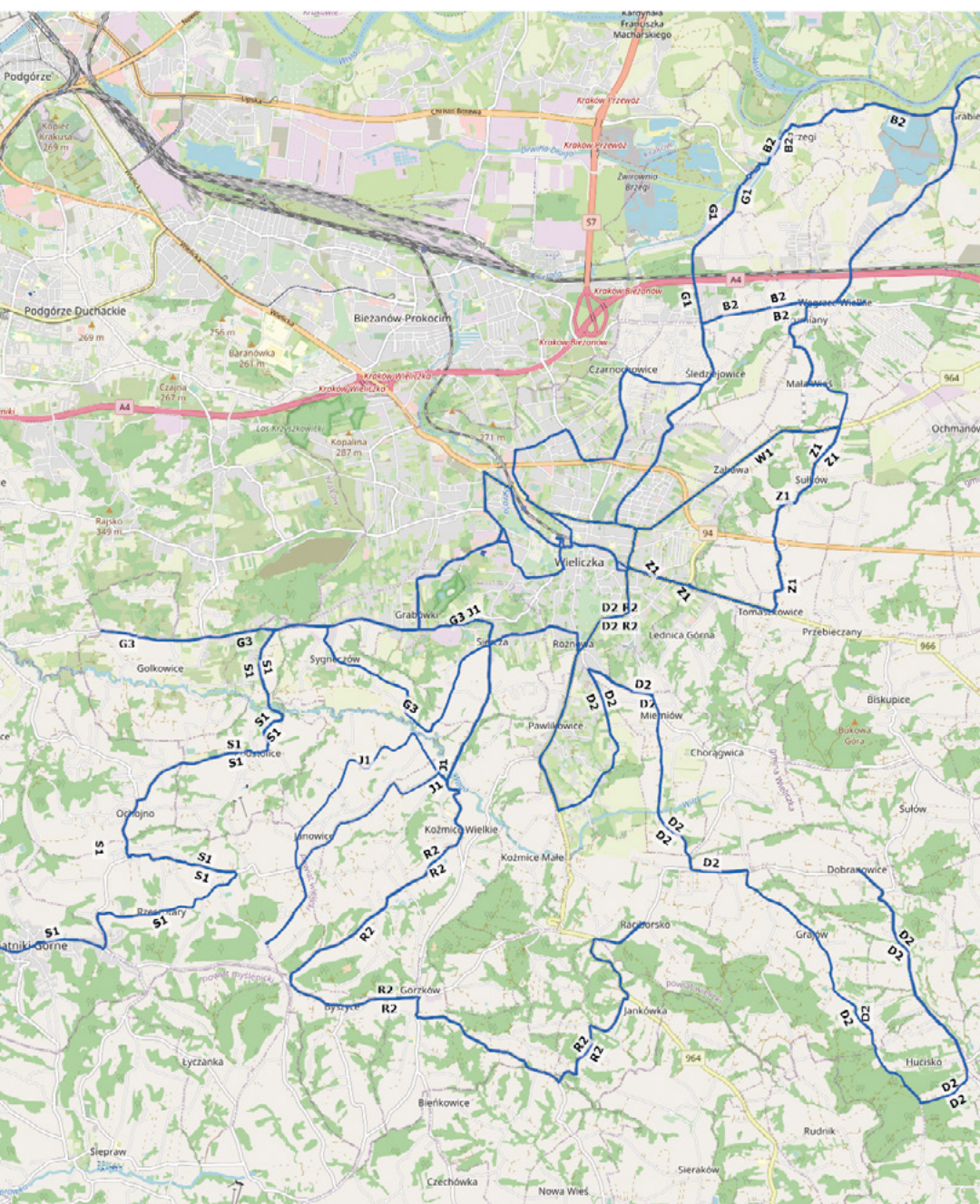
Barbara Andres

„Gdy mnie nie będzie”

Gdy mnie tutaj już nie będzie Będę wszędzie Jasną chmurką na błękitnym niebie. I skowronkiem szarym który będzie śpiewał tylko dla Ciebie. Delikatnym Zefirkim który potarga Ci włosy. I wieczornymi kropelkami rosy. Promykem słonecznym zaświecę Ci w oczy. I niech Ciebie wcale to nie zaskoczy ... Motylkiem kolorowym usiądę na ręce ... Ale to będzie wtedy, gdy mnie już nie będzie.

WIELICKA KOMUNIKACJA MIEJSKA

R2- Wieliczka Słowackiego, Wieliczka Chopina, Rożnowa, Siercza, Koźmice Wielkie, Byszyce, Gorzków, Jankówka

J1 - Wieliczka Kłaśnieńska, Wieliczka Janińska, Wieliczka Kościuszki, Wieliczka Jedynaka, Grabówki, Siercza, Koźmice Wielkie

W1- Wieliczka Kosiby, Wieliczka Piłsudskiego, Wieliczka Niepołomska, Zabawa, Mała Wieś, Strumiany

S1- Wieliczka Kłaśnieńska, Wieliczka Janińska, Wieliczka Kościuszki, Wieliczka Jedynaka, Grabówki, Podstolice, Rzeszotary

D2- Wieliczka Kosiby, Wieliczka Piłsudskiego, Wieliczka Asnyka, Rożnowa, Pawlikowice, Mielnów, Raciborsko, Grójów

B2- Wieliczka Kosiby, Wieliczka Piłsudskiego, Wieliczka Grottgera, Śledziejowice, Kokotów, Węgrzce Wielkie, Grabie

Z1- Wieliczka Słowackiego, Lednica Górna, Tomaszowice, Sułków, Wieliczka Niepołomska, Mała Wieś

G3- Wieliczka Dembowskiego, Wieliczka Krakowska, Wieliczka Kościuszki, Wieliczka Jedynaka, Sygnezów, Grabówki

G1- Wieliczka Kosiby, Bogucice, Czarnochowice, Śledziejowice, Kokotów

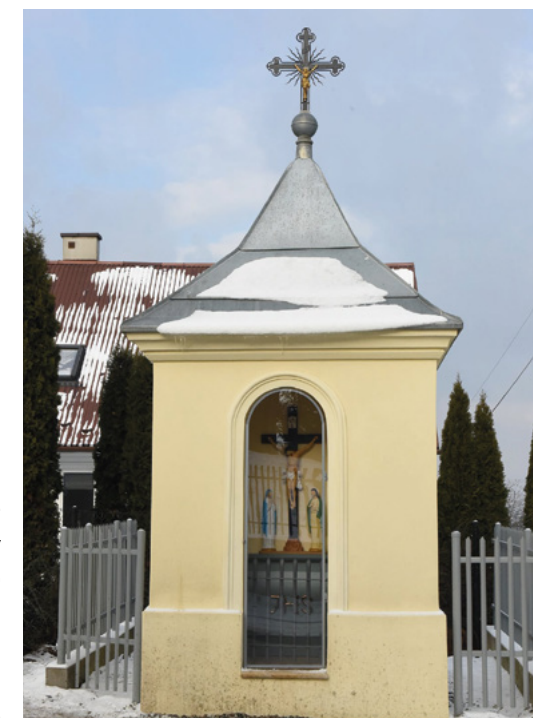
Odnowiono kolejny zabytek - Kaplicę przydrożną św. Jana Nepomucena w Wieliczce

NIEZWYKLE CHARAKTERYSTYCZNA KAPLICZKA ZNAJDUJĄCA SIĘ PRZY UL. CZUBINÓW W WIELICZCE, GÓRUJĄCA NAD MIASTEM, ZOSTAŁA GRUNTOWNIE ODNOWIONA PRZEZ MIASTO I GMINĘ WIELICZKA.

Kaplica wnekowa założona na rzucie zbliżonym do kwadratu powstała w 2 ćw. XIX w. Nakryta jest czterospadowym dachem namiotowym zwieńczonym tacińskim krzyżem z pasyjką, murowana z kamienia łamanego i cegły. W kaplicy od południa znajduje się stół ołtarzowy, na którym znajdują się krucyfiks i rzeźby Matki Boskiej i Chrystusa Zmartwychwstałego, od północy na stole ołtarzowym znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena, a we wnętrzu od strony zachodniej rzeźba dzieciątka Jezus, błogosławiącego prawą ręką i trzymającego jabłko królewskie w lewej ręce, na głowie mającego koronę. Podczas remontu

konserwatorskiego kaplicy wykonano: odwodnienie przez wykonanie drenazu opaskowego. Izolację pionową fundamentów kaplicy. Przeprowadzono kompleksowe prace renowacyjne ścian od zewnątrz oraz wnętrza kaplicy. Przemurowano odsłonięte narożniki gzymsu. Usunięto zasolone, zdegradowane tynki i pomalowano je w kolorze ustalonym na podstawie badań odkrywkowych. Naprawiono więźbę i wymieniono blaszane poszycie dachu. Zabezpieczono wnętrze kaplicy przed rozbrzydami z ulicy poprzez wykonanie ekranu z przeźroczystego poliwęglanu. Drewniane figury zostały odnowione przez Pawła Janowskiego. UMiG Wieliczka

ROZNIENICA WYBUCHU POWSTANIA STYCZNIOWEGO

21 stycznia, w przeddzień rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego, na Cmentarzu Komunalnym w Wieliczce w ciągu dnia gromadzili się wieliczanie, by oddać hołd 23 powstańcom styczniowym, których upamiętnia tablica na Domu Przedpogrzebowym. Tablicę odsłonięto w 1938 r., z inicjatywy Józefa Jagielskiego, ówczesnego burmistrza Wieliczki, w 75. rocznicę wybuchu powstania. Wiązankę biało-czerwonych kwiatów w imieniu burmistrza Wieliczki złożył Adam Marek Panuś, Sekretarz Gminy Wieliczka. Na tablicy umieszczonej na Domu Przedpogrzebowym widnieje napis: „1863 22 I 1938 Tomasz Borzęcki, Stanisław Bączewski, Jan Bogda, Wojciech Chełmecki, Jan Ciepły, Władysław Ciepły, Błażej Hyszko, Ludwik Kolasa, Kacper Jamróz, Tytus Klemensiewicz, Roman Krupa, Seweryn Łempicki, Kazimierz Sałacki, Ignacy Makomaski, Karol Malinowski, Józef Olesiak, Szczesny Pachel, Marcin Rembac, Szymon Rupik, Zygmunt Urański, Józef Zieliński, Karol Zięba, Adam Znański - PAMIĘCI BOHATERÓW POWSTANIA STYCZNIOWEGO - WIELICZKA.” Powstanie Styczniowe rozpoczęło się 22 stycznia 1863 r. od ogłoszenia Manifestu, wydanego przez Centralny Komitet Narodowy, który powołał Tymczasowy Rząd Narodowy. Bezpośrednią przyczyną wybuchu powstania była branka do armii rosyjskiej, przeprowadzona niespodziewanie w Królestwie Polskim w połowie stycznia. Powstanie było największym zrywem niepodległościowym w XIX wieku po rozbiorach, na który złożyło się ponad 1 200 bitew i potyczek. Wzięto w nich udział ponad 200 tysięcy powstańców z wszystkich warstw społeczeństwa. Walki trwały do jesieni 1864 r. UMiG Wieliczka

Jubileuszowy XV Wielicki Wieczór Kolęd

Tradycyjnie w styczniowy weekend - 8 stycznia odbył się Jubileuszowy XV Wielicki Wieczór Kolęd. Działające pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury, Stowarzyszenie Muzyczne Chór „Camerata” pod batutą Izabeli Szoty, w towarzystwie uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce już po raz XV przygotowało wyjątkowy koncert, podczas którego w kościele Św. Klemensa w Wieliczce mieliśmy okazję wysłuchać najpiękniejszych kolęd i pastorałek. Tegoroczny występ rozpoczynał cykl wydarzeń organizowanych w ramach 25-lecia Chóru „Camerata” oraz 15-lecia działalności Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce.

Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

FERIE W WIELICKIM CENTRUM KULTURY I ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH

Aby umilić i urozmaicić dzieciom czas w okresie ferii, Wielickie Centrum Kultury zorganizowało warsztaty zimowe, w których udział wzięło kilkadziesiąt dzieci. Ferie odbywały się zarówno w Wielickim Centrum Kultury, jak i w Świetlicach Środowiskowych w Mietniowie, Kokotowie, Sygnectowie, Sułkowie oraz w Lednicy Górnej. W programie znalazło się wiele interesujących warsztatów: plastyczne, przyrodnicze, chemiczne oraz robotyki – tak wiele atrakcji czekało na uczestników warsztatów zimowych w świetlicach. Za to w Wielickim Centrum Kultury dzieci mogły rozwijać swoje plastyczne umiejętności podczas warsztatów plastycznych oraz rękodzieła artystycznego. Odbył się również seans filmowy. Dzieci mogły zagłębić się w świat chemii i poznać ciekawe i ekscytujące doświadczenia chemiczne. To był naprawdę dobrze spędzony czas! Dzieci z ogromnym zainteresowaniem oraz ciekawością uczestniczyły we wszystkich zajęciach, rozwijając swoje umiejętności oraz pogłębiając wiedzę. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

Ilustrowana Muzyką Historia Rocka: MUSE „The Simulation Theory World Tour”

14 stycznia odbyło się kolejne spotkanie z cyklu ILU-STROWANA MUZYKĄ HISTORIA ROCKA, podczas którego uczestnicy mogli posłuchać muzyki multiplatynowego, rockowego zespołu MUSE z albumu Simulation Theory. Pełen ciekawostek wstęp jak zawsze przedstawił red. Jerzy Skarżyński. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

Koncert kolęd w wykonaniu Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”

fol. Wielickie Centrum Kultury

W piątek 7 stycznia Wielickie Centrum Kultury zaprosiło wieliczanie na tradycyjny koncert kolęd w wykonaniu Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia” w Wieliczce pod batutą Jądwigi Szado. Koncert, podczas którego usłyszeliśmy najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki był zwieńczeniem okresu świąteczno-noworocznego, a także okazją do złożenia sobie życzeń. Druga część wieczoru należała do zgromadzonej publiczności, która razem z Lutnistami kolędowała przy świetle zapalanej choinki. Wielickie Centrum Kultury

Wystawa prac dzieci z przedszkola Tuptusie

10 stycznia w Wielickim Centrum Kultury odbyła się wystawa prac dzieci z przedszkola Tuptusie zatytułowana „Bezpieczna droga do przedszkola”. To idealny przykład, jak można połączyć pracę twórczą z nauką o przepisach ruchu drogowego. Dzieciom rozdano pamiątkowe medale oraz dyplomy. Spotkanie zostało uwieńczone słodkim poczęstunkiem. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

PROJEKT METAMORFOZA WIELICZKA

Wielickie Centrum Kultury w listopadzie ubiegłego roku partnerowało przy organizacji projektu „Metamorfoza” realizowanego przez Centrum Dietetyczne Naturhouse Wieliczka oraz Gabinet kosmetyczny Skinco Wieliczka.

Celem projektu było wyłonienie kandydatki, będącej mieszkanką powiatu wielickiego, która miała przejść proces przemiany przy współpracy z lokalnymi, wielickimi firmami.

Spośród licznych zgłoszeń podczas castingu wybrano Paulinę Radecką, młodą mamę, która zatraciła się w domowych obowiązkach mamy, żony i gospodyni domowej.

Pani Paulina przez 6 tygodni znajdowała się pod opieką dietetyczki Karoliny Chylińskiej z Centrum dietetycznego Naturhouse w Wieliczce. Podczas pierwszej wizyty na podstawie przeprowadzonego wywiadu żywieniowo-dietetycznego oraz po dokonaniu analizy składu ciała pani Paulina otrzymała zalecenia żywieniowe, tygodniowy jadłospis oraz odpowiednie wsparcie naturalnymi suplementami, które wspomagają proces redukcji masy ciała. Na cotygodniowych wizytach z tygodnia na tydzień pani Paulina odnotowywała spadek wagi, a dieta była smaczna, przygotowana z lokalnych sezonowych produktów, tak

aby cała rodzina mogła wspólnie jeść potrawy. Efekt - w 6 tygodni kuracji udało się zredukować 13 kilogramów, nadmiar tkanki tłuszczowej oraz płynów metabolicznych. Organizm został prawidłowo nawodniony, dzięki czemu Pani Paulina zyskała lepsze samopoczucie, siłę i energię, poprawie uległa również jakość i komfort snu.

Pani Paulina nauczyła się zdrowych nawyków żywieniowych, regularności posiłków oraz odpowiedniego nawadniania organizmu. Przez cały czas trwania projektu korzystała ze specjalistycznych zabiegów w salonie profesjonalnej pielęgnacji twarzy i ciała SKINCO Wieliczka. Kosmetologzy dobrali odpowiednie zabiegi oraz ułożyli plan działania. Każda wizyta zaczynała się od KARBOKSYTERAPII na brzuch - czyli zabiegu, podczas którego podaje się podskórną odpowiednią dawkę dwutlenku węgla. Zabieg ten spowodował redukcję miejscowo nagromadzonej tkanki tłuszczowej na brzuchu. Kolejnym zabiegiem był ENDERMOMASAŻ robiony na tydkach oraz udach. Dzięki temu udało się wymodelować sylwetkę, pozbyć cellulitu oraz wiotkiej skóry. Pani Paulina miała także okazję skorzystać z ulubionego zabiegu wszystkich klientek czyli enzymatycznego

zabiegu na twarz S.K.I.N ELIKSIR ZDROWEJ SKÓRY. Podczas relaksu z masażką na twarzy, o nogi Pani Pauliny zadbała PRESOTERAPIA, czyli maszyna wykonująca stymulujący ciało masaż próżniowy.

Dieta, suplementacja, zabiegi, a do tego odpowiednia dawka ruchu w Solnym Mieście. Pani Paulina dwa razy w tygodniu brała udział w zajęciach fitness w klubie „Solny Fit” oraz korzystała z siłowni Solnego Miasta pod opieką trenera personalnego. Różnorodność zajęć ruchowych w „Solny Fit” dawała Pani Paulinie możliwość korzystania z różnych form ruchu od zajęć z pilatesu i zdrowego kręgosłupa po Abt i płaski brzuch. Nasza bohaterka dzielnie ćwiczyła, aby wzmocnić mięśnie i poprawić swoją wydolność.

Końcowym etapem Projektu była metamorfoza fryzury w salonie fryzjerskim Kataluna w Wieliczce. Panie fryzjerki zmieniły kolor oraz długość włosów Pauliny. Końcowy efekt dodał jej pewności siebie.

Butik Lemon Wieliczka zadbał o metamorfozę szafy naszej bohaterki. Stylistka pokazała naszej bohaterce jak podkreślić jej nową figurę, doradziła jakie fasony oraz kolory idealnie do niej pasują i co może zastąpić miejsce czarnych oversizeowych ubrań. W tym dniu Pani Paulina na nowo odkryła swoją kobiecość.

Punktem kulminacyjnym Projektu Metamorfoza będzie profesjonalna sesja zdjęciowa wykonana przez fotograf Krystynę Sudół. Serdecznie gratulujemy uzyskanych efektów!

V FESTIWAL I KONKURS PIANISTYCZNY „PIANO E FORTE” 2022 KRAKÓW-WIELICZKA, 25 LUTEGO - 5 MARCA 2022 R. DYREKTOR ARTYSTYCZNY MARTA POLAŃSKA

TOWARZYSTWO MUZYCZNO-ARTYSTYCZNE SFOGATO W KRAKOWIE ORAZ ZESPÓŁ SZKÓŁ MUZYCZNYCH W WIELICZCE MAJĄ ZASZCZYT ZAPROSIC NA V FESTIWAL I KONKURS PIANISTYCZNY „PIANO E FORTE” 2022.

Celem Festiwalu i Konkursu Pianistycznego „Piano e Forte” jest ukazanie historii ewolucji fortepianu w kontekście rozwoju repertuaru fortepianowego. Badanie wzajemnych relacji, oddziaływań oraz wpływu nowych zdobyczy w zakresie mechanizmu fortepianowego na repertuar, a także nowatorskich technik kompozytorskich na rozwój instrumentu. Festiwal ukazuje wieloaspektową rolę fortepianu i pianisty: solisty, kameralisty, akompaniatora i korepetytora śpiewaka. Konkurs „Piano e Forte” ma na celu inspirowanie młodych pianistów do pogłębiania wiedzy z zakresu historii instrumentu, zwiększanie świadomości dotyczącej praktyk wykonawczych różnorodnego repertuaru na fortepianach współczesnych i historycznych, a także poznawanie nurtów interpretacyjnych oraz literatury fortepianowej różnych epok. Festiwal i Konkurs Pianistyczny „Piano e Forte”, którego pomysłodawcą i kierownikiem artystycznym jest pianistka Marta Polańska, jest innowacyjnym projektem ujmującym problematykę w sposób holistyczny. Naukowy patronat nad wydarzeniem sprawują: prof. dr hab. Andrzej Pikul –Katedra Fortepianu Aka-

demii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie oraz wybitny instrumentolog prof. Benjamin Vogel (Szwecja). Pierwsza edycja (2018) odbyła się w 320. rocznicę pierwszej wzmianki o wynalazku włoskiego budowniczego Bartolomeo Cristoforiego, ukazując historyczny szlak fortepianu „Z ziemi włoskiej do Polski”. Poprzez repertuar wykonywanych podczas koncertów dzieł kompozytorów polskich Festiwal i Konkurs Pianistyczny „Piano e Forte” wpisał się w obchody Jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Tegoroczna piąta edycja Festiwalu i Konkursu Pianistycznego „Piano e Forte” 2022 odbywać się będzie w Roku Polskiego Romantyzmu z okazji dwusetnych urodzin tej epoki. W programie projektu „Piano e Forte” znajdują się wydarzenia nawiązujące do „duchowego depozytu, jaki pozostawili nam romantyczni bohaterowie, artyści i myśliciele”. W repertuarze Festiwalu i Konkursu Pianistycznego „Piano e Forte” 2022 nie zabraknie muzyki polskich kompozytorów epoki romantyzmu z Chopinem, Moniuszką oraz Marią Szymanowską na czele na fortepianie historycznym i współczesnym. Wyda-

rzeniem specjalnym będzie Mistrzowski Recital „Ignacy Jan Paderewski i liryka polskiego romantyzmu” w Dworcu Paderewskiego w Kąsnej-Dolnej. Akcentem polskim będzie wydarzenie poświęcone historii Mazurka z okazji przypadającej w 2022 roku 200. rocznicy śmierci Józefa Wybickiego – twórcy „Mazurka Dąbrowskiego”. W projekcie udział wezmą wybitni profesorowie, studenci oraz uczniowie szkół muzycznych I i II stopnia, a także znaczące instytucje kultury m. in.: Narodowy Instytut Fryderyka Chopina. W ramach Akademii „Piano e Forte” 2022 odbędą się: Warsztaty Instrumentologiczne dotyczące budowy fortepianu i jego prototypów: klawikordu i klawesynu, wykłady dotyczące historii instrumentów, a także fortepianów i dzieł fortepianowych ww. kompozytorów i praktyk wykonawczych oraz wykład i warsztaty radzenia sobie z tremą. Festiwal zakończy Koncert Galowy Młodych Mistrzów Fortepianu. oraz Recital organowy polskiej muzyki romantycznej. Udział czynny i bierny we wszystkich wydarzeniach jest bezpłatny. www.pianoeforte.pl

ŚLADAMI HISTORII

Wielickie Centrum Kultury zaprasza na drugie spotkanie z cyklu „Śladami historii”, które odbędzie się 25 lutego o godzinie 17:00. Spotkanie będzie prowadzone przez Jerzego Pilikowskiego, historyka, dyplomowanego nauczyciela i pisarza. Tym razem porozmawiamy na temat: „Czy dawna Rzeczpospolita ma szansę odrodzić się jako wspólnota współpracujących ze sobą państw?”

Rzeczpospolita Obojga Narodów, składająca się z Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego, obejmowała w większości obszar kilku dzisiejszych państw: Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy i Łotwy. Była to prawdziwa „Unia Wschodnioeuropejska”. Państwa niemieckie (Prusy i Austria) oraz Rosja zniszczyły tę unię w 1795 roku w chwili trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej. Czy idea ta została pogrzebana raz na zawsze czy właśnie się odradza - co budzi niechęć z wielu stron? Spróbujmy o tym podyskutować. Wielickie Centrum Kultury

FAMILIJNA NIEDZIELA

Wielickie Centrum Kultury już po raz kolejny zgromadziło najmłodszych widzów na przedstawieniu teatralnym „Królowa Śniegu” na podstawie baśni Hansa Christiana Andersena. Opowieść przekazuje wyjątkowe wartości, uczy, że dobro zawsze zwycięża nad złem. Ta magiczna historia o przyjaźni Gerdy i Kaya niezmiennie edukuje, bawi i wzrusza. Wielickie Centrum Kultury

fol. Wielickie Centrum Kultury

Ferie z biblioteką

ROK 2022 ROZPOCZĄŁ SIĘ Z PRZYTUPEM! W DRUGIEJ POŁOWIE STYCZNIA DZIECI I MŁODZIEŻ ROZPOCZĘŁY FERIE, NA CZAS KTÓRYCH WIELICKA BIBLIOTEKA PRZYGOTOWAŁA ZAJĘCIA W MEDIATECE ORAZ GMINNYCH FI-
LIACH BIBLIOTECZNYCH.

Nie od dziś wiadomo, że wyobraźnia wielką ma moc, dlatego też biblioteka zaproponowała warsztaty rękodzielnicze dla dzieci. Podczas zajęć powstały papierowe anioły, zimowe bałwan-ki ze skarpet, styropianowe kaktusy, kolorowe solne kompozycje w słoiczkach. Własnoręcznie wykonane dzieła posłużyły w wielu przypadkach za prezenty na Dzień Babci i Dziadka. W tym roku te dwa ważne święta przypadły w okresie ferii. Bibliotekarze w filiach bibliotecznych przeprowadzili zajęcia międzypokoleniowe z ich udziałem, co spotkało się z wielkim entuzjazmem. Nie zabrakło również zajęć z kodowania photonów i przede wszystkim spotkań z książką! „Zrób to sam” to hasło przewodnie spotkań zorganizowanych przez Dział Dzieci i Młodzieży w Mediatece. Warsztaty przeprowadzili specjaliści i pasjonaci z Żywej Pracowni w Krakowie. Wykonano m.in. ptaszki stryszawskie na drzewku, wyplatane z wikliny organizery, drewniane smoki wawelskie, zabawki z siana, patyków i włóczek. Dla nieco starszych czytelników przeprowadzono zajęcia zatytułowane „Manga - rysowanie postaci i tworzenie komiksów”. Uczestnicy mieli okazję nie tylko zdobyć garść wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim rozwinąć swój warsztat, a jak się okazało miłośników mangi w okolicy nie brakuje. Po pierwszym spotkaniu, na którym uczono się rysować twarze oraz pokazywać emocje, przyszła kolej na całe postaci - bohaterów komiksów, które zaczęły powstawać w umysłach i na kartkach młodych twórców. Atrakcją było wiele a emocji jeszcze więcej. Wszystkie spotkania zorganizowane przez wielicką bibliotekę dla uczestników wiele radości i ogromną satysfakcję. Agnieszka Gruszczałak, MBM w Wieliczce

fol. MBM w Wieliczce

Biblioteczny „The best of 2021”

Początek roku to dobry czas na podsumowania!

Kolejny rok pracy wielickiej biblioteki został zakończony. Biblioteka była w tym czasie miejscem spotkania z książką i ciekawymi ludźmi, a także centrum edukacji, kultury i aktywności dla całej wielickiej społeczności. W czasie pandemii progi biblioteki były odważnie przekraczane przez czytelników mimo panujących obustrzeń, niejednokrotnie ze słowami wdzięczności za umożliwienie swobodnego dostępu do literatury, który w ostatnim czasie nie był tak oczywisty jak mogłoby się wydawać.

Ofertę dopasowano do aktualnie panujących warunków, dla bezpieczeństwa organizowano spotkania i zajęcia online, kiedy zaś sytuacja się poprawiała przechodzono w tryb stacjonarny, „otwierając drzwi” i zasoby biblioteki najszerzej jak to możliwe. Aby sprostać oczekiwaniom użytkowników oraz usprawnić funkcjonowanie biblioteki w ofercie pojawiły się nowe propozycje (nowa strona internetowa i wrzutnia na książki).

Nie zapominając o najmłodszych, którzy mimo pandemii aktywnie odwiedzali bibliotekę, rok rozpoczął się zajęciami ferryjnymi online - dzieci i młodzież mogły spróbować swoich sił w interaktywnych quizach i escape roomach, młodszy uczestniczyli w warsztatach rysowania postaci z książek, a nieco starsi w warsztatach kreatywnego pisania pt. „Era bohatera”.

Od początku roku 2021 z przystępem ruszył vlog czytelnicy „Książka, Kamera, Akcja!”, na którym pojawiały się nowe video-recenzje w wykonaniu czytelników i bibliotekarzy.

Od stycznia do kwietnia przeprowadzono drugą edycję Międzyszkolnej Ligi Debat Oksfordzkich pod hasłem „Słowa zmieniają świat”. Dużym wyzwaniem była organizacja projektu w całości w przestrzeni wirtualnej. Po serii wykładów i szkoleń dla uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych uczestnicy spotkali się podczas debat eliminacyjnych oraz debaty finałowej.

Nie zapominając o tych, którzy przyprowadzają do biblioteki swoje pociechy, od wiosny wystartował cykl trzech warsztatów online dla rodziców prowadzonych przez Patrycję Filak, psycholog i autorkę książek o Lamie Lence. Spotkania były szansą wzbogacenia wiedzy o tematy związane z macierzyństwem, rodzicielstwem, trudnymi emocjami oraz wychowaniem bez kar i nagród.

Z wielką przyjemnością świętowano Dzień Dziecka w bibliotece. Z tej okazji podczas warsztatów online maluchy przeniosły się do świata chemicznych odkryć, licznych eksperymentów i świetnej zabawy pod okiem specjalistów z Chemical World. Znani autorzy książek dla dzieci składali także najlepsze życzenia najmłodszym czytelnikom biblioteki, wśród nich byli: Grzegorz Kasdepke, Joanna Olech, Michał Rusinek, Ewa Stadtmuller, Patrycja Filak, Renata Piątkowska i Jerzy Grzeszczuk.

Wakacje zdominowali „Wakacyjni badacze”, czyli cykl lipcowych spotkań warsztatowych dla dzieci o charakterze naukowo – roz-

rynkowym, w ramach których odbyły się warsztaty: chemiczne, przyrodnicze, kulinarne oraz programowania. Równolegle dla starszych przygotowano cykl pod nazwą GAMERSI, a były to spotkania z planszówkami, mini turniej FIFA, sesja RPG oraz gry terenowe.

Od września wróciły długo oczekiwane Wieczory Planszówek – comiesięczne spotkania fanów gier odbywały się nieco rzadziej niż planowano, ale niezmiennie przyciągały spore grupy uczestników. Udało się rozegrać emocjonujące turnieje, a nasze zbiory powiększyły się o kolejne ciekawe pozycje. Coraz więcej gier można też wypożyczyć do domu.

Po rocznej przerwie spowodowanej pandemią, w październiku odbyło się pasowanie na czytelnika biblioteki, w którym wzięli udział nowi czytelnicy razem ze swoimi opiekunami.

Wielicka biblioteka przygotowała również bardzo interesującą ofertę dla dorosłych czytelników.

Rok rozpoczął się nagraniami i recytacją poezji Norwida, Różewicza i Baczyńskiego z okazji Światowego Dnia Poezji, w których wzięli udział bibliotekarze i czytelnicy. Co 2 miesiące ukazywał się również cykl „Brodąta Kultura”, prezentując recenzje książkowych nowości.

Następnie z okazji Międzynarodowego Dnia Książki bibliotekarze wcieliili się w bohaterów literackich z książek dla dzieci i dorosłych i wzięli udział w sesji zdjęciowej. Jej efektem była wystawa prac pt. „Książka na lepsze jutro”, której celem było upowszechnianie czytelnictwa oraz podkreślenie społecznej roli, jaką pełni literatura.

Z okazji miesiąca uwalniania książek, w czerwcu została zorganizowana akcja bookcrossingowa „zabierz mnie do domu”. W kilku punktach na mapie Wieliczki przygotowano pakiety książek niespodzianek, które każdy mógł zabrać do domu. O zainteresowaniu pomysłem świadczy fakt, że książki zniknęły z punktów już po kilku godzinach od rozpoczęcia akcji.

Wrzesień rozpoczął się 10., jubileuszową edycją Narodowego Czytania. Lekturą tegorocznej akcji była „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej, która została zaprezentowana na scenie Mediateki przez grupę teatralną Drama Art w towarzystwie Kapeli Mietniowskiej i Zespołu Regionalnego Mietniowiacy. Warto zaznaczyć, że podczas Narodowego Czytania w Pałacu Saskim, w obecności Prezydenta RP został wyświetlony fragment spotu promującego ubiegłoroczną edycję Narodowego Czytania w Wieliczce, który został doceniony przez organizatorów jubileuszu.

We wrześniu odbyła się także II edycja wydarzenia, które już na stałe wpisało się w kalendarz wielickich wydarzeń kulturalnych. Podczas Dnia z Historią Średniowiecza na Placu Skulimowskiego przed Mediateką pojawiło się historyczne obozowisko, którego mieszkańcy przybliżyli nam historię XIII-wiecznych wypraw krzyżowych. Wieczorem zorganizowano spotkanie autorskie ze znaną autorką książek historycznych Iwoną Kienzler.

W październiku odbyła się VII Ogólnopolska Noc Bibliotek pod hasłem „Czytanie wzmacnia”. Z tej okazji wielicki bibliotekarze przebranżwowili się i zadbałi o wzmocnienie zarówno duchowej jak i fizycznej strony uczestników wieczoru. Wśród oferty wydarzenia znaleźć można było takie niespodzianki jak koncert, wernisaż, warsztaty dla rodziców i dzieci, seans filmowy, pokaz fitness, stoiska: dietetyczne, przetwórstwa ziołowego, rękodzieła oraz koktajli witaminowych. Wieczór zakończyło spotkanie z reporterem Wojciechem Tochmanem.

W ciągu roku organizowano spotkania autorskie oraz promocje książek. Przy okazji wydarzeń zaproszonymi gośćmi byli m.in. Iwona Kienzler i Wojciech Tochman, a także Jarosław Kret, który pojawił się w Mediatece w związku z udziałem biblioteki w projekcie Dyskusyjnych Klubów Książki. Podczas spotkań promujących nowe publikacje goszczono pisarski duet: Marię Czub i Aleksandra Dymka, którzy wydali przewodnik po Górach Rumunii, Katarzynę Kozubską, która przedstawiła sagę rodu Kozubskich oraz Karolinę Maciaszek, która zaprezentowała biografię Bolesława Wstydlwego, męża św. Kingi.

W 2021 roku biblioteka realizowała projekt „Damska Torebka” dedykowany kobietom, w czasie którego podczas 10 spotkań podejmowane były tematy związane z codziennymi trudnościami, podejmowaniem wyzwań, a także rozwojem ciała i duszy.

Szczególną grupą współpracującą z biblioteką była Wspólnota Młodzieży Niepełnosprawnej działająca przy parafii św. Klemensa w Wieliczce. W ciągu roku młodzież wraz ze swoimi opiekunami spotkała się 12 razy podczas spotkań i warsztatów w ramach Siłowni Literackiej, podejmując tematy dot. autorozwoju, relacji międzyludzkich, tradycji, czy poznawania teatru. Rok zakończył się spotkaniem świątecznym grupy, która liczy na realizację nowych projektów w 2022 roku.

Bardzo ważną grupą w bibliotece są także seniorzy, którzy aktywnie, zarówno w „sieci”, jak i stacjonarnie brali udział w spotkaniach i zajęciach organizowanych specjalnie dla nich.

W ramach Poniedziałkowego Klubu Seniora biblioteka przeprowadziła 13 wykładów (stacjonarnie i online) dot. wielu dziedzin: m.in. kultury, edukacji, zdrowia i psychologii. W czasie wakacji seniorzy wzięli udział w trzech wycieczkach z przewodnikiem po Krakowie. W drugiej połowie roku zostały przywrócone warsztaty rękodzielnicze organizowane w Mediatece, podczas zajęć przygotowano: krepinowe kwiaty, podkładki filcowe, quillingowe podstawki pod świeczki, biżuterię oraz ozdoby bożonarodzeniowe.

Wiele działa się również we wszystkich ośmiu filiach bibliotecznych na terenie gminy, gdzie bibliotekarze dbali o czytelników wypożyczających książki, ale także m.in. o ofertę zajęć w czasie ferii, wakacji, a także współpracując ze szkołami i mieszkańcami. Niezmiernie cieszy nas wynik głosowania w Wielickim Budżecie Obywatelskim, który umożliwił nam remont filii w Węgrzcach Wielkich.

Wszystkie działania biblioteki są zawsze planowane z myślą o czytelnikach i dla czytelników. Rok 2022 będzie rokiem kolejnych, nowych wyzwań i działań. Bieżące informacje dotyczące działalności można znaleźć na stronie internetowej: www.biblioteka.wieliczka.eu oraz na bibliotecznym Facebooku. MBM w Wieliczce

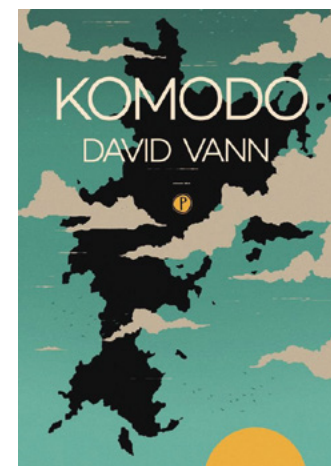

SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE W KOKOTOWIE

W NIEDZIELNE POPOŁUDNIE W ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ W KOKOTOWIE ODBYŁO SIĘ TRADYCYJNE SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE POŁĄCZONE Z WYSTĘPAMI ORAZ WSPÓLNYM KOŁĘDOWANIEM.

Licznie zgromadzonych mieszkańców powitała sołtys Kokotowa – Ewa Chlebda- Liszka, która otworzyła spotkanie wspólnie z proboszczem Parafii Strumiany ks. Józefem Markiem. Wśród zaproszonych gości obecni byli zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak, przewodniczący Rady Miejskiej w Wieliczce Tadeusz Luraniec oraz radny Andrzej Dyga. Nie zabrakło również przedstawicieli Stowarzyszenia Przyjaciół Kokotowa oraz pań z Koła Gospodyń Wiejskich. Uczestnicy spotkania mieli okazję podziwiać występy Dziecięcego Zespołu Folklorystycznego z Kokotowa, Grupy Kołędniczej z Kokotowa oraz Zespołu „Retro” prowadzonego przez Małgorzatę Lesiewicz- Przybył. Wielickie Centrum Kultury

BYĆ PROBLEMEM

David Vann „Komodo”,
tłum. Dobromiła Jankowska, wyd. Pauza,
data premiery: 12 stycznia 2022.

To z pewnością nie jest najlepsza powieść Davida Vanna, choć docenić należy zmianę perspektywy, ponieważ autor decyduje się na kobiecą narrację i chce sportretować kobietę określającą siebie wobec brata: „Jestem problemem”. Autor powraca do fantazji o swojej rodzinie, bo otrzymamy tu kolejną fikcję literacką o tych pozostawionych, osieroconych przez mężczyznę, który popełnił samobójstwo na Alasce. Vann zabiera nas też daleko, gdyż akcja książki toczy się będzie w bajkowym indonezyjskim pejzażu. Do czasu. Wraz ze zmianami dekoracji idzie również zmiana narracji. Główna bohaterka przestaje wypowiadać się w pierwszej osobie. I wówczas można mieć dylemat, czy ta druga część – z wieloma wstrząsającymi scenami – jest ważniejsza od pierwszej i zasadniczej, czy tylko dopowiada, wizualizuje oraz konkretyzuje to, o czym dowiedzieliśmy się już wcześniej, więc siłą rzeczy jest wtórna. Myślę, że kompozycja „Komodo” jest jak najbardziej przemyślana, choć odrobinę dydaktycznie na ostatnich stronach kieruje uwagę czytelnika na to, co autor uznaje za najważniejsze. Widzimy to jednak już dużo wcześniej. Tracy opuszcza na jakiś czas dom rodzinny, w którym nie czuje się komfortowo. Chce zobaczyć się z bratem, nie widziała go od lat. Razem z matką przybywają do Indonezji, gdzie kształt rzeczywistości jest zupełnie odmienny od tego, czego doświadczają na co dzień. Nie tylko dlatego, że bohaterki będą wraz z Royem nurkować i odkrywać świat całkiem inny niż ten, w którym mierzą się z wyobcowaniem i niezrozumieniem samych siebie. Impresjonistyczne opisy podwodnego świata zapierają tu dech w piersiach. Co rusz podczas czytania chce się sprawdzić, jak wygląda kolejna opisywana istota morska. Bohaterowie wchodzą

w przestrzeń, w której będą podwójnie wyobcowani, bo są przecież nie na swoim terenie. Eksplorują coś, co daje im odskocznik od codzienności. Muszą nawet oddech dopasować do wymagających okoliczności, ale są tym wszystkim jednocześnie zafascynowani i zaskoczeni. Roy, starszy brat Tracy, układa sobie życie pod siebie. Ma możliwości, o których jego siostra może pomarzyć. Podjął decyzję, które nie podobają się siostrze, i dzięki nim uzyskał coś, czego ona nie może osiągnąć. Tracy od samego początku jest bardzo bezpośrednia, potem mocno prowokacyjna, wciąż nastawiona na konfrontację. Dostrzegamy, że napięcie staje się coraz trudniejsze do zniesienia – dla bohaterów i dla czytającego. Nienazwane dotychczas bolączki przemawiają ustami Tracy bardzo dosadnie. Z drugiej jednak strony wciąż pozostajemy w zdziwieniu, kiedy próbujemy zrozumieć, kim stała się bohaterka. A jej największym życiowym balastem okazuje się ciężar macierzyństwa. Kwestia z początku pozornie przesunięta na drugi plan zaczyna być coraz bardziej wyraźna. „Jestem problemem” wybrzmiewa w kilku znaczeniach. W tym najbardziej tragicznym wtedy, gdy orientujemy się, że dotyczy samej Tracy. Nagromadzone latami niedomówienia, które ujawniają się w szeregu dialogów budujących wspomniane napięcie, to tylko część wyzwań, przed którymi Vann postawi czytelnika. Zaczyna być mrocznie i klaustrofobicznie. Jak pod wodą, kiedy trzeba mierzyć się z samym sobą i jednocześnie badać nieznaną sobie przestrzeń. Kiedy dojdziemy do wniosku, że fabularnie „Komodo” jest tylko flautą, autor wprowadzi dużo dynamiki i ukaże nam bohaterów jeszcze bardziej dosadnie w tym, jak mocno okopali się we własnym postrzeganiu innych, jak trudno jest im się porozumieć, jak niemożliwe staje się zrekonstruowanie pękniętych kiedyś więzi rodzinnych. David Vann fantazjuje o tym, na ile jesteśmy w stanie rozumieć samych siebie, kiedy podejmujemy najważniejsze życiowe decyzje. To też książka o tym, komu dane jest więcej możliwości i kto jest w stanie bez konsekwencji zdecydować o zmianie. Tymczasem trójka bohaterów kipi od skrywanych emocji. Ta rodzina zantagonizowała się już dawno temu, a wspólny pobyt w rajszych okolicznościach jedynie te antagonizmy uwypukla. „Komodo” jest powieścią o poszukiwaniu wolności – o tym, że dla

jedyną drogą tego poszukiwania może być wyzwaniem, dla innych egzystencjalną udręką. Kiedy dotrzemy do momentu, w którym autor zmienia narrację, zrozumiemy symboliczny wymiar indonezyjskiej przestrzeni, gdzie wydarzy się coś, co być może nigdy nie wydarzyłoby się w tak zwanym normalnym i przewidywalnym życiu bohaterów. Symbolika tytułu, nurkowania, podwodnego świata – to wszystko funkcjonuje tutaj bardzo dobrze, choć chwilami jest nazbyt oczywiste. Dużo ciekawsza jest sama Tracy. Wraz z tym, co utraciła, co aktualnie traci i co – jak przewiduje – stanie się bolesną utratą. Odniesć można wrażenie, że samobójcza śmierć ojca spowodowała, iż każdy w tej rodzinie zaczął na swój sposób ratować się przed upadkiem. Tymczasem może być tak, że bohaterka powieści już upadła, ale nikt nie zwrócił na to uwagi. Ekspresyjność i dynamizm Tracy to być może kompulsywna walka o odrobinę uwagi. O taki rodzaj zrozumienia, który wydaje się niemożliwy w egzotycznym świecie, dokąd każdy na chwilę uciekł przed dopadającymi go demonami z przeszłości. Vann podsuwa nam sugestię, że kobieta w swoich społecznych rolach jest zakładnikiem samej siebie. Tracy chwilami jest furia, gdy chce wyrazić ogrom swoich frustracji. Jej brat początkowo przyjmuje złośliwości i docinki spokojnie. Ale pomiędzy rodzeństwem trwa wyjątkowo gwałtowna burza – oboje ścierają się ze sobą w niezrozumieniu tego drugiego. Autor akcentuje również bezradność matki. Można podejrzewać, że albo wie ona o swoich dzieciach wszystko, albo z niczego nie zdaje sobie sprawy. Ale jest to przede wszystkim powieść o tym, że z wszelkimi swoimi problemami jesteśmy zaskakująco uniwersalni i jednocześnie tak samo zagubieni. „Komodo” opowiada o próbie oderwania się od samych siebie. O tym, jak bardzo doskwiera utknięcie w jednej życiowej roli i jak równocześnie boli wolność życia bez żadnej roli wyznaczonej przez innych. David Vann odkrywa przed nami pokłady przerażająco silnych emocji. Jednocześnie konstruuje powieść wciąż grającą na niedopowiedzeniach, choć wyjątkowo dosadną w ostatnich rozdziałach. Z pewnością warta polecenia książka autora, który doskonale wie, że rodzina to znakomity rezerwuuar literackich tropów. Korzysta z niego w pełni. Jarosław Czechowicz

Rozpoczęła się budowa sali gimnastycznej w Byszczach

Rozpoczęła się realizacja kolejnej inwestycji edukacyjnej - budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Byszczach na łączną kwotę 3 732 197, 17 zł. Zakończenie inwestycji planowane jest na 30 grudnia 2022 roku. Inwestycja jest finansowana z budżetu Miasta i Gminy Wieliczka. Budo-

wa sali gimnastycznej prowadzona będzie przy istniejącym obiekcie szkoły. Powstanie boisko o wymiarach 12m x 24m wraz z zapleczem socjalno-technicznym oraz doprowadzeniem wszystkich mediów. Budynek sali gimnastycznej wraz z pomieszczeniami zaplecza w całości dostosowany będzie dla

osób niepełnosprawnych. Na terenie inwestycji przed budynkiem sali gimnastycznej od strony południowej zaprojektowano podjazd i dojścia do budynku sali oraz miejsca postojowe dla samochodów osobowych. *UMiG Wieliczka*

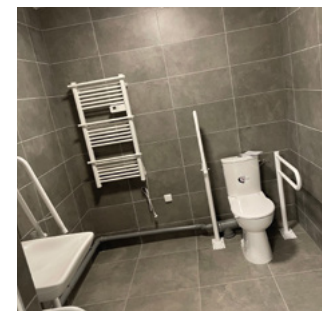

Zakończono budowę mostu dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Kokotowie

Gmina Wieliczka zakończyła inwestycję związaną z budową mostu na rzece Serafie na potrzeby funkcjonowania powstającej nowej bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Wielickiej Strefie Aktywności Gospodarczej. Baza LPR powstaje na działce przekazanej na ten cel przez Gminę Wieliczka. Inwestycja ta została w 80% sfinansowana ze Skarbu Państwa i prowadzona była przez Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce. *UMiG Wieliczka*

Nowe zaplecze klubowe dla LKS „Sokół” Chorągiewca

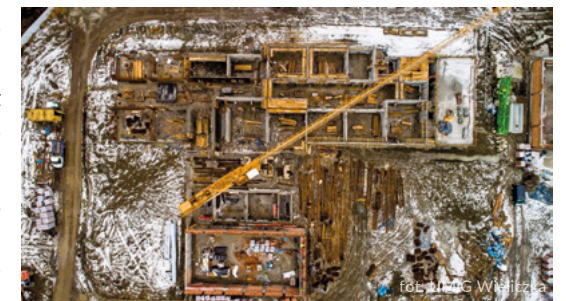
Dobiegły końca prace związane z budową nowego zaplecza klubowego LKS „Sokół” Chorągiewca. W ramach tej inwestycji zostały wykonane nowoczesne szatnie oraz pomieszczenia sanitarne, utwardzono także część parkingu, powstało także zaplecze magazynowe. Obiekt wyposażony jest w szatnię zawodnicze oraz w ogólnodostępną toaletę. Projekt został dofinansowany ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a zadanie pn. „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Chorągiewcu i Lednicy Górnej” miało na celu rozbudowę oferty i infrastruktury służącej rekreacji mieszkańców. *LGD Powiatu Wielickiego*

Rośnie Szkoła Podstawowa przy ulicy Jedynaka w Wieliczce

Trwa budowa nowej szkoły podstawowej przy ul. Jedynaka w Wieliczce. Inwestycja ta jest bardzo ważna, gdyż w tym rejonie Wieliczki stale wzrasta ilość mieszkańców, zwłaszcza młodych rodzin. Inwestycja prowadzona jest przez Spółkę Solne Miasto.

- „Nowe centrum edukacyjne w Wieliczce przeznaczone będzie dla ok. 400 uczniów. Zawierać będzie oddział przedszkolny dla 50 dzieci. Nowa inwestycja składa się z 14 sal lekcyjnych i pracowni komputerowej, sali sportowej, zewnętrznego boiska ze sztuczną nawierzchnią do gier zespołowych wraz z bieżnią do skoku w dal, boiskiem sportowym pod „balonem” oraz placu zabaw dla najmłodszych.” - podkreśla burmistrz Wieliczki Artur Koziół. Powstające Centrum Edukacyjno-Konferencyjne obejmuje blisko 4000 m2 powierzchni. Jego wartość szacowana jest na 20 mln zł, a termin realizacji określono na rok szkolny 2022/2023. W otoczeniu powstaną także plac zabaw i parking. *UMiG Wieliczka*

Budowa budynku kulturalno – sportowego w Grabówkach

Rozpoczynają się prace przy realizacji inwestycji pn. „Budowa budynku kulturalno – sportowego w Grabówkach”. W okolicach stawu i boiska wielofunkcyjnego w Grabówkach powstaje parterowy budynek z drewnianych bali i dwuspadowym dachem z blachy powlekanej. Powierzchnia obiektu kulturalno – sportowego ma wynosić 144,40 m2. Wartość inwestycji wynosi 1 199 520,43 zł. Roboty budowlane zakończą się w 2022 roku. *UMiG Wieliczka*

Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Anny Iskry w Mietniowie

Trwają prace związane z budową hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Anny Iskry w Mietniowie. Sala gimnastyczna budowana jest od strony północnej rozbudowanego w pierwszym etapie budynku szkoły. Powstaje tam boisko szkolne o wymiarach 20 x 40 metrów, które od strony północnej i zachodniej otoczone będzie murem oporowym, a od strony wschodniej do budynku sali gimnastycznej przylegać będzie podest z podnośnikiem oraz pochylnia dla osób niepełnosprawnych. Powstająca sala gimnastyczna jest parterowa, a jej wymiary w osiach konstrukcyjnych wynoszą 24 m x 36 m. Wysokość wewnętrzna sali wynosi 8,40 m, do kalenicy 12 m. Planowany termin realizacji inwestycji to koniec sierpnia 2022 roku. Kwota brutto całej inwestycji to 2 680 000,00 zł, z czego środki Miasta i Gminy Wieliczka objęły ponad 1 180 000 zł, a dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wyniosło 1 500 000 zł. Warto przypomnieć, że jest to już kolejna inwestycja edukacyjna w Mietniowie. Od września 2021 roku dzieci w Szkole Podstawowej im. Anny Iskry w Mietniowie uczą się w rozbudowanej szkole, jej powierzchnia zwiększyła się dwukrotnie z 400 do niemal 900 mkw. Wartość inwestycji wyniosła 6,5 mln złotych z budżetu Miasta i Gminy Wieliczka. *UMiG Wieliczka*

Wymiary sali gimnastycznej:

- wysokość obiektu – 1 kondygnacja nadziemna – 11,94 m
- powierzchnia zabudowy – 897,5 m²
- powierzchnia użytkowa – 847,1 m²
- kubatura – 10 716,15 m³
- długość – 36,57 m
- szerokość – 24,57 m

Zakończenie remontu Orlika w Parku Mickiewicza

Dobiegły końca prace remontowe na terenie orlika w Parku im. A. Mickiewicza w Wieliczce. Przedmiotem inwestycji była wymiana istniejącej nawierzchni ze sztucznej trawy na nową wraz z wymianą podbudowy. Prace zostały wykonane przez firmę Eversport Sp. z o.o.

Na realizację zadania pn. „Przebudowa boiska sportowego w Parku im. A. Mickiewicza” Gmina Wieliczka otrzymała wsparcie finansowe z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach projektu pn. Małopolska infrastruktura rekreacyjno – sportowa”.

Całkowita wartość zadania wynosi 588 207,34 zł, w tym z budżetu Miasta i Gminy Wieliczka na ten cel przeznaczono kwotę 463 547,24 a dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego wyniosło 124 660,00 zł. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

VIII STRUMIAŃSKIE KOLĘDOWANIE - 10 KOLĘD NA 10-LECIE SCHOLI HOSANNA

W niedzielę 2 stycznia w parafii Strumiany odbyło się VIII Strumiańskie Kolędowanie zorganizowane przez prowadzącą scholę Hosanna Magdalenę Luraniec. W tym roku przybrało ono inną formę: dotychczas kolędowały poszczególne grupy parafialne, zaś tym razem wystąpiła jedna. Przeważającą jej część

stanowiły dziewczęta ze scholi. Dołączyli do nich również dorośli i młodzież, którzy odpowiedzieli na zaproszenie do wspólnego kolędowania. Przed liczną zgromadzoną publicznością kolędowało 38 osób, którym przygrywał ośmioosobowy zespół.

We wrześniu 2021 roku schola rozpo-

częła 10 rok swojej działalności, dlatego podczas występu można było usłyszeć 10 kolęd i pastorałek. Zamysłem prowadzącej jest, aby to kolędowanie stanowiło preludium do koncertu z okazji jubileuszu scholi. Nagrań z koncertu można posłuchać na stronie Schola Hosanna - parafia Strumiany. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

Amatorska liga siatkówki w Wieliczce

We wrześniu 2021 roku w Solnym Mieście w Wieliczce wystartowała amatorska liga siatkówki Go Volley. Do pierwszej edycji rozgrywek przystąpiło 12 drużyn, które zgłosiły w sumie ponad 130 zawodników. Mecze rozgrywane są w poniedziałki od godziny 19:30 do 22:30. Biorą w nich udział amatorzy, a regulamin zabrania gry zawodnikom zawodowym, tzn. grającym na co dzień w drugiej lidze mężczyzn i wyższych. Dzięki temu na parkiecie możemy zobaczyć zarówno kobiety jak i mężczyzn, w bardzo różnym wieku (nie obowiązują ograniczenia ze względu na rok urodzenia). Pierwsza edycja rozgrywek przyniosła wiele emocji. Każda z drużyn rozegrała w rundzie zasadniczej po 11 meczów, a 28 listopada odbył się turniej finałowy, w którym udział wzięły cztery najlepsze zespoły. Ostatecznie zwyciężyła drużyna MICH Volley, pokonując

w finale AWF Kraków. Podium uzupełnił zespół Zmordowane Talenty, a czwarte miejsce zajęła Plaźunia.

Skąd pomysł na rozgrywki i dlaczego Wieliczka? - Myśleliśmy o tym od dawna, widząc jak duże zainteresowanie w regionie budzi siatkówka. Ludzie nie tylko oglądają ją w telewizji czy w małopolskich halach, ale także bardzo chętnie umawiają się między sobą na regularne, wieczorne, towarzyskie gierki. Postanowiliśmy stworzyć dla nich możliwość rywalizacji, namiastkę tych emocji sportowych, które towarzyszą rozgrywkom zawodowym, jednocześnie nie pozbawiając ich dobrej zabawy i atmosfery. Dlaczego Wieliczka? Świetna infrastruktura sportowa w mieście, a także pełne obłożenie hal sportowych, którego dużą część stanowią właśnie grupy siatkarskie. Te rzeczy sprawiły, że Wieliczka wydała nam się

atrakcyjnym miejscem dla takich rozgrywek. Nie bez znaczenia jest też lokalizacja. Mimo, że w rozgrywkach większość drużyn jest właśnie z Wieliczki, to mamy także kilka zespołów z Krakowa, a także z Myślenic, Niepołomicz czy Gdowa. – mówi Łukasz Przybyła, jeden z założycieli ligi, a na co dzień trener drugoligowej drużyny siatkówki mężczyzn, Hutnika Wandy Kraków.

Obecnie gra druga edycja rozgrywek, w której bierze udział już 14 drużyn, liczących około 200 zawodników, podzielonych na dwie grupy. Potrwa ona do połowy marca, ale organizatorzy od razu planują start trzeciej edycji, która zakończyłaby się w drugiej połowie czerwca. - Chcemy się rozwijać i z każdą edycją poszerzać liczbę drużyn i grup. Jeśli będzie zainteresowanie, to oczywiście uruchomimy ligę również w nowym roku szkolnym we wrześniu. Go Volley jest dla każdego. Grają zarówno nastolatki, jak i osoby dorosłe. Swoje drużyny zgłaszają również firmy prowadzące działalność w Wieliczce i okolicach. Obecnie poszukujemy sponsorów, którzy mogliby wesprzeć naszą działalność, co sprawiłoby, że liga stałaby się jeszcze bardziej atrakcyjna dla kolejnych drużyn w nadchodzących edycjach. Zachęcam do kontaktu z nami zainteresowane firmy.

Aktualne informacje o Go Volley można śledzić na fanpage ligi na Facebooku: Go Volley – amatorska liga siatkówki. Poza najważniejszymi wiadomościami jak tabela, wyniki czy harmonogramy najbliższych meczów, można też znaleźć zdjęcia i skróty wideo z meczów. Daniel Grabka

PIERWSZE ZMAGANIA I OSIEM MEDALI

PIERWSZE NABORY LGD POWIATU WIELICKIEGO W TYM ROKU

STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA POWIATU WIELICKIEGO Z SIEDZIBĄ W WIELICZCE PLANUJE ZORGANIZOWAĆ W LUTYM NASTĘPUJĄCE NABORY WNIOSKÓW:

I/2022 Przedsięwzięcie 2.2.1 Podniesienie poziomu estetyki przestrzeni publicznej oraz grant I/2022/G Przedsięwzięcia 2.1.1 Wzmacnianie samoorganizowania się społeczności lokalnych oraz kreowanie lokalnych liderów na obszarach wiejskich LGD i 2.1.2 Podnoszenie poziomu edukacji obywatelskiej (w tym partycypacji obywatelskiej) Szczegółowych informacji prosimy szukać m.in. na stronie internetowej www.lgdpowiatwielicki.eu oraz na portalu Facebook. Obszar objęty wsparciem to w całości terytorium gminy Niepołomice oraz Kłaj oraz obszar wiejski Gminy Wieliczka. Treści ogłoszeń o poszczególnych naborach zostaną opublikowane na stronie internetowej oraz wywieszone w biurze LGD na ul. Henryka Sienkiewicza 2 w Wieliczce. W razie pytań prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 12 288 0095. LGD Powiatu Wielickiego

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

...by zdrowym być

UKŁAD POKARMOWY

Wyróżniamy: przewód pokarmowy (jama ustna, gardło, przełyk, żołądek, jelito cienkie, jelito grube, odbył), narządy – gruczoły trawienne, które uwalniają soki i substancje hormonalne do krwi (trzustka, wątroba z pęcherzykiem). Układ pokarmowy - to w nim przebiega trawienie pokarmu do składników prostych przyswajalnych w organizmie.

Jama ustna. To pierwszy odcinek przewodu pokarmowego. Wargi i zęby umożliwiają odrywanie kęsów pokarmu. Tynna część jamy ustnej przechodzi w gardło.

W jamie ustnej zachodzi pierwsze trawienie – mechaniczne. Polega na rozdrabnianiu i rozcieraniu treści pokarmowej. Pokarm jest tutaj zwilżany śliną i nasycany enzymem Ptyaliną, która trawi skrobię do maltozy. Język to ruchliwy wał mięśniowy umożliwiający artykulację mowy, żucie, połykanie płynów i pokarmów. Komórki smakowe znajdujące się w kubkach smakowych odbierają smaki. Ślina pełni ważne funkcje ochronne w sensie immunologicznym. Uczestniczy w krążeniu jodu, sodu, chloru i potasu. Zawarta w ślinie mucyna zlepia cząstki pokarmowe, dzięki czemu możliwe jest formowanie kęsów. Kęs powinien być niewielki i wielokrotnie przeżuwany. Mucyna to substancja śluzowa, otacza zęby i dziąsła siatką ochronną, czyni to starannie, by inne bakterie mogły się rozwijać. Wytrwałe żucie gumy pobudza wytwarzanie śliny i przepłukiwanie nawet niedostępnych zakątków mucynowej sieci.

Ślina zawiera związki wapnia, którego zadaniem jest utwardzenie szkliwa, ale nadmiar pozostaje jako kamień nazęb-

ny. Ślina zawiera również przeciwciała, immunoglobuliny A, wydziela śluz, ptialinę i lizozym. Do aktywacji ptialiny niezbędny jest chlor. Ślina chroni przed bólem i nadmiarem złych bakterii. Podczas snu prawie ustaje produkcja śliny. Dlatego rano odczuwać możemy ból gardła, nieświeży oddech, co może być efektem zwiększenia się liczności bakterii beztlenowych (oddychanie przez nos).

Dbajmy o uzębienie. Codzienne należy szczotkować zęby przez kilka minut. Przy tej higienizacji pamiętajmy również o oczyszczeniu języka. Żółknięcie zębów to efekt pojawienia się np. kwasów żołądkowych. Przewód pokarmowy to rura o średnicy 2 cm docierająca do żołądka z prawej strony. Przełyk oplatają włókienka mięśniowe łączące się z kręgosłupem i umożliwiające ruchy spazmatyczne. Nie chcesz mieć zgagi - siedź wyprostowany z głową w górę, wówczas światło przełyku zwęża się i szczelniej zamyka. Pojawienie się grzybicy ust, głównie od Candida albicans (i 10 innych szczepów) może wywołać kandydozę ostrą, zanikową czy kandydozę przewlekłą. Zapalenie kątowe ust (zajady) to zakażenie gronkowcowo - paciorkowcowo - grzybicze. Przy zakażeniu doustnym Heliobacter pylori może wystąpić osłabienie kwasów żołądkowych, powodując np. refluks, uczucie pełności, spadek apetytu, odbijanie się, nieprzyjemny zapach z ust czy zatwardzenie.

Zdzisław Kapera

ZNAJDŹ 8 SZCZEGÓŁÓW, KTÓRYMI RÓŻNIĄ SIĘ OBRAZKI

rys. Joanna Krawczyk

REPERTUAR LUTY 2022

KINO WIELICKA MEDIATEKA SOLNEMIASTO SP. Z O.O. sieć kin studyjnych

WIKI I JEJ SEKRET

(1-24), FAMILIJNY, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: FRANCJA, 2020, DUBBING, 6+

5 lutego	19 lutego
17:30	14:30
6 lutego	20 lutego
15:30	12:30
12 lutego	26 lutego
12:30	12:30
13 lutego	27 lutego
14:30	14:30

SKARB MIKOŁAJKA

(1-43), FAMILIJNY, KOMEDIA, PRODUKCJA: FRANCJA, 2021, DUBBING, 8.0.

5 lutego	19 lutego
15:30	12:30
6 lutego	20 lutego
17:30	14:30
12 lutego	26 lutego
14:30	14:30
13 lutego	27 lutego
12:30	12:30

BAJECZNE NIEDZIELE

GIEREK

(2-20), BIOGRAFICZNY, PRODUKCJA: POLSKA, 2021, WERSJA JĘZYKOWA POLSKA, 15+

KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

4 lutego	10 lutego
18:00	18:00
5 lutego	26 lutego
19:30	19:00
6 lutego	27 lutego
19:30	19:00
7 lutego	28 lutego
13:00	18:00

NĘDZARZ I MADAME

(2-01), BIOGRAFICZNY, HISTORYCZNY, RELIGIJNY, PRODUKCJA: POLSKA, 2019, WERSJA JĘZYKOWA POLSKA, 15+

FILMOWA ŚRODA KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

7 lutego	19 lutego
18:00	16:30
12 lutego	20 lutego
16:30	16:30
13 lutego	26 lutego
16:30	16:30
14 lutego	27 lutego
13:00	16:30

MATKI RÓWNOLEGŁE

(2-00), DRAMAT, PRODUKCJA: HISZPANIA, 2021, NAPISTY, 15+

KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA FILMOWA ŚRODA GABINET FILMOWYCH CIENI

9 lutego	21 lutego
18:00	18:00
18 lutego	23 lutego
18:00	18:00
19 lutego	25 lutego
19:00	18:00
20 lutego	
19:00	

SZEF ROKU

(2-00), KOMEDIA, PRODUKCJA: HISZPANIA, 2021, NAPISTY, 15+

FILMOWA ŚRODA

2 lutego
18:00
3 lutego
18:00

(NIE)DŁUGO I SZCZĘŚLIWIE

(1-38), KOMEDIA, DRAMAT, PRODUKCJA: WŁOCHY, 2021, NAPISTY, 15+

KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA FILMOWA ŚRODA

11 lutego	16 lutego
18:00	18:00
12 lutego	17 lutego
19:00	18:00
13 lutego	21 lutego
19:00	13:00
14 lutego	28 lutego
18:00	13:00

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

Solidny

Mocny

 BS Pay

Bezpieczny

TRADYCYJNIE I NOWOCZEŚNIE

Centrala Małopolskiego Banku Spółdzielczego

32-020 Wieliczka, ul. Kilińskiego 2, tel.: 12 278 14 66; fax: 12 289 44 40; e-mail: info@mbsw.pl

www.mbsw.pl